

การจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย : ศึกษาเฉพาะกรณี
ตำบลปลายโพรงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

นายธงชัย อินทรพันธุ์

17 ส.ค. 2546 160655

160655

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2545

ISBN 974-616-573-9

ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการบริหาร และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร ได้พิจารณาปัญหาพิเศษฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการบริหาร

(ดร.อดิเทพ จริยเวชวัฒนา)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ดิน ปรัชญพฤทธิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ วัฒนา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เฉลิมพล ศรีหังษ์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ ศรุตี สกุศลรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 15 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง การจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ศึกษาเฉพาะ ตำบลปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สำเร็จด้วยดี เพราะความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์ศรุต สกุลรัตน์ และ ดร.อดิเทพ จริยเวชช์วัฒนา ผู้ซึ่งได้ให้คำแนะนำข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้คำปรึกษาชี้แนะและตรวจทานแก้ไขภาคนิพนธ์ ฉบับนี้เกิดความสำเร็จยิ่งขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้ประกอบการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย และผู้ให้คำสัมภาษณ์ อาจารย์ทุกท่านที่ให้วิชาความรู้ บิดา มารดา ตลอดจนทุกคนที่ช่วยสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาและการจัดทำภาคนิพนธ์

ธงชัย อินทรพันธุ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	
สารบัญ.....	
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
4 ผลการศึกษา.....	31
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	55
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและทำรายได้สูงสุดเป็นรายได้หลักของประเทศ ทางภาครัฐบาลก็พยายามเชิญชวนให้ประชาชนไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศกันมากขึ้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในฐานะเป็นองค์กรของรัฐที่มีบทบาทในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยตรง ภายใต้ นโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดกลยุทธ์ แผนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวกันมากขึ้น โดยในปัจจุบันนี้ได้มีการจัดตั้งสำนักงาน ททท. ในต่างประเทศรวม 17 แห่ง ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศไทยรวม 22 แห่ง ซึ่งมีภาระหน้าที่ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งประสานงานในการแก้ไขปัญหา ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่รับผิดชอบและจัดรูปแบบการท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจและแปลก ใหม่มากขึ้น

การจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็เป็นรูปแบบใหม่ของการให้บริการทางด้าน การท่องเที่ยว ที่ได้มีการจัดทำขึ้นมาในเวลาไม่นานนัก โดยทางจังหวัดสมุทรสงครามได้ริเริ่มให้ บริการนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ต. ปลายโพรงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม เน้นที่ ความรักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีของชุมชนในท้องถิ่นดังกล่าว โดยอาศัยความเป็นธรรมชาติของสิ่งแวดล้อม และความต้องการการสัมผัส การเรียนรู้วิถีชีวิต ของชาวชนบท ที่ใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติ สิ่งที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จระดับหนึ่งของแนวทางการ พัฒนา คือ การดำเนินการจัดหมู่บ้านนักท่องเที่ยวพัก (home stay) ต. ปลายโพรงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม เป็นโครงการนำร่องและประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยมีการเตรียมที่พักบ้าน ทรงไทยของชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการไว้รองรับผู้ไปเที่ยวค้างแรม ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2541 บ้านทรงไทยสามหลังได้รับรองนักท่องเที่ยวเข้าพักเป็นชุดแรก จำนวน 12 คน พักแรม 1 คืน จาก อาทิตยละ 12 คน เพิ่มเป็นอาทิตยละ 60 คน และเป็น 100 คน ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2542

ในปัจจุบันมีเจ้าของบ้านทรงไทยสนใจสมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นจาก 3 หลังเป็น 14 หลัง และ 26 หลังตามลำดับ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวชาวไทยแล้วก็ยังมีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น , แคนาดา , อเมริกา, เยอรมัน เข้าไปพักแรมกันมากยิ่งขึ้น ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวต่างต้อนรับ ยิ้ม

เข้มแข็งใส่เข้าหากัน มีการพูดคุยผ่านล่ามบ้าง ภาษาไม่บ้าง ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ ชุมชนเป็นสื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน เป็นการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างแท้จริง ไม่มีพรมแดนกันระหว่างวัฒนธรรม ประเพณี ชาติ ศาสนา ภาพต่าง ๆ ได้เกิดขึ้นแล้วที่นี้ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักค้างแรมในปัจจุบันนับได้ว่าดีมาก ทำให้เป็นจุดเริ่มต้นให้ชุมชนแห่งอื่น เริ่มมีการจัดตั้งขึ้นมาบ้าง โดยมีรูปแบบเดียวกันหรือแตกต่างกันไปตามสภาพของแต่ละพื้นที่

จากการจัดตั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม อาจกล่าวได้ว่ามีปัจจัยเกี่ยวข้องซึ่งกันมีส่วนช่วยเป็นอย่างมาก เนื่องมาจาก

1. สภาพแวดล้อมของชุมชนเอื้อประโยชน์ต่อการส่งเสริมเป็นหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ชุมชน ปลายโพงพาง สามารถจัดให้ชมจุดที่แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของชาวชนบทอย่างแท้จริง วิถีชีวิต 2 ฟัง คลองดำปะโดง สภาพบ้านเรือนสมัยโบราณคือ “บ้านทรงไทย” เป็นเอกลักษณ์มายาวนานกว่า 100 ปี สภาพชีวิตชนบทที่ยังคงใช้เรือพายในการเดินทางสัญจรหรือขายสินค้า ในตอนกลางคืนจะมีหิ่งห้อย เกาะกลุ่มบนต้น โกงกางเต็มต้น มองดูคล้ายต้นคริสมาสต์ตั้งอยู่ริมคลองประดับด้วยไฟหยดน้ำกระพริบ เป็นพุ่ม ๆ ซึ่งหาดูได้ยากมากในปัจจุบันนี้

2. ภาครัฐได้มีส่วนช่วยโดยเฉพาะพัฒนาจังหวัด, พัฒนาชุมชน, สามารถแปลงนโยบาย ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและสามารถก่อให้เกิดความร่วมมือกันชุมชน

3. ประชากรในท้องถิ่นสามารถร่วมมือกันกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง มีความภาคภูมิใจและรักถิ่นกำเนิดของตนเอง จนสามารถพัฒนาให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวและนารายได้ เข้าสู่ชุมชนได้

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวคนไทยและคนต่างชาตินับอย่างดี, โดยสามารถเลี้ยงตนเองได้และมีรายได้ที่จะดำเนินธุรกิจต่อไป ซึ่งในช่วงแรกได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากภาครัฐบาลด้วย แต่ในระยะยาวหรืออนาคตข้างหน้าหากธุรกิจแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวต้องพึ่งพาตนเองก็จะทำให้ต้นทุนที่แท้จริงของการทำธุรกิจ แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวสูงกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้นผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการจัดการและการบริหาร ให้มีผลกำไรที่จะทำให้อุตสาหกรรมดังกล่าวดำเนินต่อไปด้วยดี

จากเหตุผลดังกล่าว การศึกษาในเรื่องการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ครั้งนี้ มุ่งเน้นถึง บทบาทและวิธีการจัดการเพื่อส่งเสริมพัฒนาธุรกิจด้านนี้ ในการหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติในการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อที่จะให้มีความพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการจัดการและเตรียมการในการพัฒนาต่อไปของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จของแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติและหาแนวทางในการแก้ไข

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงความสำเร็จในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม ระยะเวลาตั้งแต่ เดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 โดยทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเรียนรู้ถึงการจัดการในธุรกิจแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำธุรกิจท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3. เพื่อกำหนดนโยบายแล้วนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
4. เพื่อหาข้อมูลและแนวทางที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานในวิธีการบริหาร ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

คำนิยามศัพท์

1. การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือตำบล เข้าร่วมในการจัดหมู่บ้านหรือบ้านเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในการศึกษาชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่นดังกล่าว
2. นักท่องเที่ยว หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่เดินทางมาท่องเที่ยว พักผ่อนหรือทำกิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ ในเขตหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม
3. แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง พื้นที่ที่เป็นจุดให้บริการด้านนันทนาการการท่องเที่ยว การพักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชนในเขตหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม
4. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว หมายถึง จุดให้ข้อมูล รายละเอียดต่าง ๆ ในการท่องเที่ยว เช่น สถานที่ท่องเที่ยว ระเบียบการปฏิบัติในการท่องเที่ยว ข้อมูลของหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเชิงอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาน อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ
3. เอกสารรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ

อวยชัย จันทปัญญาศิลป์ (2528; อ้างถึงใน ยุทธนา แก่นจันทร์, 2537, หน้า 10) กล่าวว่า การประเมินผลโครงการเป็นการตรวจสอบดูว่า โครงการที่ได้ดำเนินการ ไปนั้นมีความก้าวหน้าแค่ไหน มีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างไร บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ หรือมีผลกระทบทางตรงหรือทางอ้อมอย่างไรบ้าง

สมาน กอแก้วทองดี (2526; อ้างถึงใน ยุทธนา แก่นจันทร์, 2537, หน้า 10) กล่าวว่า การประเมินผลโครงการเป็นกระบวนการตรวจสอบที่ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูล กิจกรรมที่ปฏิบัติผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานตามโครงการวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการและแผนงานหรือไม่เพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ (2524; อ้างถึงใน ยุทธนา แก่นจันทร์, 2537, หน้า 10-11) ได้กล่าวว่า การประเมินผลโครงการเป็นวิธีการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบหรือตัดสินถึงกระบวนการหรือผลงานที่ปรากฏในขณะนั้นว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายโครงการที่กำหนดไว้หรือไม่

สมภพ ร่วมญาติ (2537, หน้า 12) ได้กล่าวถึง การประเมินผลโครงการว่า หมายถึง การตรวจสอบ เฝ้าดู แต่ละโครงการในแต่ละขั้นว่าได้ดำเนินการไปแล้วมากน้อยเพียงใด ตลอดจนเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของโครงการกับวัตถุประสงค์ของโครงการว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพราะวัตถุประสงค์ที่ตั้งขึ้นมานั้นจะเป็นเครื่องชี้วัดถึงผลสำเร็จของโครงการดังกล่าวว่าโครงการนั้นมีประสิทธิผลหรือไม่เพียงใด

อนันต์ เกตุวงศ์ (2534; หน้า 314) ได้สรุปการประเมินผลโครงการว่า หมายถึง การตรวจสอบ และวัดสิ่งที่แผนได้กำหนดไว้ในขั้นของการวางแผน และเมื่อนำแผนไปดำเนินการแล้ว สิ่งที่เปลี่ยนแปลงและเกิดขึ้นนั้นเป็นไปตามที่กำหนดและคาดหมายเพียงใด โดยนำเอาผลที่วัดได้มาพิจารณาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแผนต้องการกับผลที่เกิดขึ้นจริงนั้นตรงกันหรือแตกต่างกันเพียงไร ด้วยเหตุผลอะไรบ้าง เป็นเหตุจากปัจจัยภายนอกหรือภายในของแผนอย่างไร

สมพร แสงชัย (อ้างใน แม้นเดือน เอี่ยมบรรณพงษ์, 2534, หน้า 12) ได้กล่าวถึงการประเมินผลโครงการไว้ว่า การตรวจสอบคว่าโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นมีความก้าวหน้าแค่ไหน มีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างไร บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ หรือมีผลกระทบทางตรงและทางอ้อมอย่างไร

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2531; อ้างถึงใน ยุทธนา วิบูลากร, 2533, หน้า 26-27) ในการประเมินผลโครงการนั้น ถ้าหากจะอาศัยวงจรของโครงการ (Project life cycle) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งการประเมิน ก็จะสามารแบ่งการประเมินผลโครงการออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. การประเมินก่อนการดำเนินงาน (per-evaluation of ex-ante evaluation) เป็นการประเมินผลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดและการเลือกทำโครงการซึ่งมักจะใช้ในการพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความเหมาะสมของการทำโครงการจะประกอบด้วย การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นของการทำโครงการ (needs assessment) และการศึกษาความเป็นไปได้ (feasibility) โดยพิจารณาความเป็นไปได้ในทางเทคนิควิชาการ ความพร้อมในด้านการบริหารโครงการ ความพร้อมในด้านงบประมาณสนับสนุน เป็นต้น

1.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการ (rate of return) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลกำไร (cost/benefit analysis) การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผล (cost/effectiveness analysis) ซึ่งเป็นการพิจารณาว่าการจัดทำโครงการดังกล่าวนี้จะให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ จะเน้นในเรื่องการวิเคราะห์ cost/effectiveness มากกว่า cost/benefit เพราะผลตอบแทนของโครงการทางด้านการพัฒนาชุมชนนั้นวัดออกมาในรูปของหน่วยเงินตราทำได้ยาก

2. การประเมินในระหว่างการดำเนินงาน (implementation evaluation or process evaluation) เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาของการปฏิบัติงานโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมายหรือการตรวจสอบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง อันจะได้แก้ไขให้ทันท่วงทีเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การประเมินโครงการในระหว่างการดำเนินงานจึงเป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ โครงการที่จะต้องหาข้อมูล

ต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการ บางครั้งอาจจะเรียกการประเมินผลในขั้นนี้ว่า การประเมินเพื่อปรับปรุงหรือการประเมินผลย่อย (formative evaluation)

3. การประเมินหลังการดำเนินงาน (post-evaluation or end of project evaluation) เป็นการประเมินที่จัดทำขึ้นเมื่อการปฏิบัติงานโครงการได้เสร็จสิ้นลงแล้ว การประเมินในลักษณะนี้จะเป็นการพิจารณาตอบคำถามในเรื่องต่อไปนี้ คือ

3.1 เป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด หรือกล่าวง่าย ๆ ก็คือว่าทำได้สำเร็จตามที่คาดหวังไว้แค่ไหน ซึ่งเป็นการพิจารณาผลผลิตของโครงการนั่นเอง

3.2 เป็นการตรวจสอบว่ามีผลพลอยได้อื่นนอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์บ้างหรือไม่ ซึ่งเรียกว่าเป็นการศึกษาผลกระทบของโครงการทั้งด้านดีและไม่ดี เช่น ผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ความเชื่อ ค่านิยม และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน

3.3 เป็นการสรุปผลรวมของการดำเนินงานของโครงการ คือ เป็นการมองภาพโดยส่วนรวมว่าวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นเช่นไร ทรัพยากรในโครงการเป็นอย่างไร การดำเนินงานในแต่ละช่วงมีปัญหาอะไร มีความสำเร็จและล้มเหลวแค่ไหน มีปัญหาและอุปสรรคอะไร หากมีการดำเนินงานในช่วงต่อไปมีความจำเป็นจะต้องแก้ไขปรับปรุงในส่วนใด โดยการรวบรวมข้อมูลต่างๆที่ได้ประเมินไว้แล้วตั้งแต่เริ่มการดำเนินงานโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการนั่นเอง บางครั้งอาจจะเรียกการประเมินในลักษณะนี้ว่าเป็นการประเมินผลสรุป (summative evaluation)

พิงค์และคอสคอฟ (อ้างถึงใน ยุทธนา วิบุลยกร , 2533 , หน้า 27-28) ได้แบ่งประเภทของการประเมินไว้ 2 ประเภท และอาจถือได้ว่าเป็นการแบ่งประเภทของการประเมินที่บุคคลทั่วไปมีความเข้าใจและนำไปใช้กันอย่างกว้างขวางซึ่งประกอบด้วย

1. การประเมินเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลย่อย (formative evaluation) เป็นการประเมินที่ทำงานระหว่างที่โครงการดำเนินอยู่ โดยมีการตรวจสอบและเก็บข้อมูลเป็นระยะๆตลอดโครงการ เป้าหมายสำคัญคือ ต้องการที่จะปรับปรุงโครงการที่ดำเนินอยู่

2. การประเมินผลสรุป หรือการประเมินระยะยาว (summative evaluation) เป็นการประเมินเมื่อการดำเนินงานของโครงการใกล้จะสิ้นสุดหรือได้สิ้นสุดลงแล้ว โดยมุ่งที่จะตรวจสอบผลที่เกิดจากโครงการว่าได้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการเพียงใด หรือเกิดผลกระทบอะไร ถ้าจะกล่าวง่าย ๆ ก็คือ ต้องการทราบว่า การดำเนินงานของโครงการประสบผลสำเร็จเพียงใด

สุรพล กาญจนจิตรรา (2529; อ้างถึงใน ยุทธนา วิบุลยกร , 2533 , หน้า 28) กล่าวถึงการประเมินผลโครงการโดยส่วนรวมตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนเสร็จสิ้นโครงการว่า เป็นการจัดทำเพื่อตรวจสอบระดับความสำเร็จของโครงการ เพื่อว่าการตัดสินใจในกรณีต่อไปจะเกิดขึ้นได้

1. เพื่อที่จะดำเนินหรือยกเลิกโครงการ
2. หากเห็นว่าควรดำเนินต่อก็เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและขบวนการดำเนินงานของโครงการ
3. เพื่อเพิ่มหรือลดยุทธวิธีและเทคนิคเฉพาะของโครงการ
4. เพื่อที่จะสร้างโครงการที่คล้ายคลึงกันนั้นไปใช้ในท้องถิ่นอื่นๆ
5. เพื่อที่จะแจกแจงจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมระหว่างโครงการที่ต้องการทั้งหลาย
6. เพื่อที่จะยอมรับหรือปฏิเสธแนวทางหรือทฤษฎีที่โครงการนำมาใช้

การประเมินโครงการที่นิยมใช้คือ (เน้นทนา อังศุมาลิน , 2526 , หน้า 472-474)

1. แนวคิดที่ยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (behavioral objective approach) แนวคิดนี้จะใช้วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก เก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตและผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์ ระหว่างเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของโครงการเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ และจะบอกได้ว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพราะอะไร การประเมินผลในลักษณะนี้อาวตวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลักแล้วสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล

2. แนวคิดอิสระ (goal free approach) วิธีนี้เป็นการตัดอคติของผู้ประเมินเพราะผู้ประเมินจะวัดความสำเร็จของโครงการทั้งผลที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ผู้วิจัยจะตั้งสมมติฐานในการวิจัย โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้รับเป็นสำคัญ การประเมินนี้ผู้ประเมินอาจเกิดอคติได้ในกรณีที่ใช้ตนเองเป็นมาตรฐานในการประเมินหรือเก็บข้อมูล

การประเมินอีกอย่างหนึ่งที่นิยมใช้กันคือ (อริสธรรม พรหมมะ, ม.ป.ป.) ได้รับเอาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการของ วิลเลียม เอ็น ดันน์ (William N. Dunn) โดยได้เสนอว่ามาตรฐานในการประเมินผลมี 6 ประการ คือ

1. การประเมินประสิทธิผล (effectiveness) ประเมินว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่
2. การประเมินประสิทธิภาพ (efficiency) ประเมินว่าใช้ความพยายามเท่าใดจึงบรรลุผลสำเร็จ
3. การประเมินความเพียงพอ (adequacy) ประเมินว่าขอบเขตเพียงใดจึงถือว่าประสบความสำเร็จ
4. การประเมินความเป็นธรรม (equity) ประเมินว่าต้นทุนและผลไปสู่กลุ่มต่าง ๆ เท่ากันหรือไม่

5. การประเมินการตอบสนอง (responsiveness) ประเมินว่าตอบสนองความต้องการความพอใจของกลุ่มต่าง ๆ หรือไม่

6. การประเมินความเหมาะสม (appropriateness) การประเมินผลลัพธ์และวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีคุณค่าหรือไม่

นิตา ชูโต (2531, หน้า 10-11) ได้เสนอเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการ คือ

1. คุณภาพดีหรือไม่ เนื้อหาเป็นอย่างไร ผู้รับรู้สึกและมีปฏิกิริยาตอบสนองหรือไม่แค่ไหน
2. เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับ สัมกับความคาดหวังของแต่ละบุคคลของกลุ่มของชุมชนผู้รับได้หรือไม่อย่างไร เมื่อใด

3. ประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ บรรลุอย่างไร และได้ผลอะไรบ้าง

4. ประสิทธิภาพ ผลที่ได้รับคุ้มกับทรัพยากรที่ลงทุนหรือไม่ เป็นการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมแล้วหรือไม่

5. ความสำคัญกลุ่มผู้รับหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจหรือไม่ มีความสำคัญพอหรือไม่

6. ความชอบธรรม มีความเหมาะสมและเกิดความยุติธรรม และเป็นธรรมต่อสังคมส่วนรวมหรือไม่

7. ความเป็นธรรม เป็นการจัดการที่มีผลให้บรรลุเป้าหมายในการจัดทำให้เกิดความยุติธรรมต่อทุก ๆ ฝ่าย

อุทัย หิรัญโต (2532, หน้า 31-33) ได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. เกณฑ์ความสำเร็จตามเป้าหมาย การดูความสำเร็จอาจดูได้จาก

1.1 ผลงานที่สำเร็จของโครงการ

1.2 กิจกรรมที่ผู้รับบริการใช้เนื่องจากโครงการนั้น เช่น จำนวนของคนที่ใช้ห้องสมุด เป็นต้น

1.3 นำหนักในการให้ประโยชน์ของโครงการ เช่น ดูว่าประชาชนต้องการอีกหรือไม่

1.4 พิจารณาผลผลิตที่ได้เปรียบเทียบกับปัจจัยการผลิต

2. เกณฑ์พิจารณาด้านเศรษฐกิจ เป็นการพิจารณาว่าโครงการนั้นมีส่วนสร้างเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนหรือสังคมหรือไม่ โดยพิจารณาจาก

2.1 การผลิตเพิ่มขึ้น คือโครงการนั้นช่วยให้มีการเพิ่มผลผลิต

2.2 การบริโภคมากขึ้น คือการเพิ่มขึ้นของการบริโภคโดยส่วนรวม

2.3 การกระจายทั่วถึง คือโครงการก่อให้เกิดการกระจายรายได้

3. เกณฑ์พิจารณาด้านสังคม คือพิจารณาว่าโครงการนั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสังคมอย่างไรบ้าง สอดคล้องกับวัฒนธรรมหรือขัดกับประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมและทัศนคติของประชาชนในเขตนั้น ๆ หรือไม่

4. เกณฑ์พิจารณาด้านการเมือง คือ พิจารณาผลกระทบทางการเมืองต่อโครงการและผลของโครงการต่อการเมือง โดยพิจารณาได้ 2 ด้าน คือ

4.1 การเมืองภายนอกประเทศ คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

4.2 การเมืองภายในประเทศ คือ ด้านการรวมตัวของกลุ่มคน และการต่อสู้เพื่อการแย่งกันเป็นใหญ่ระหว่างข้าราชการกับประชาชน

5. เกณฑ์ทางด้านเทคนิค คือ พิจารณาเทคนิคการดำเนินงานในโครงการว่าถูกต้องหรือไม่ ผลงานตรงตามที่กำหนดไว้หรือไม่

6. เกณฑ์พิจารณาด้านการบริหาร โดยพิจารณาถึงกระบวนการบริหารว่า ความสำเร็จของโครงการเกิดขึ้นได้เพราะอาศัยกระบวนการอะไร เช่น การวางแผน การจัดการองค์กร

7. เกณฑ์พิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการศึกษาว่าโครงการมีผลต่อสภาพแวดล้อมหรือสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด เช่น ภาวะอากาศเป็นพิษ น้ำเน่า

เนตร ธรรมประทานกุล (2531; อ้างถึงใน พระมหาทรงชัย สัจจันทรอินทร์, 2538, หน้า 20-21) ได้ให้เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานในโครงการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังนี้ คือ

1. มีการบันทึกและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของผลการปฏิบัติงาน

2. วิเคราะห์ความก้าวหน้าของผลปฏิบัติงาน โดยการเปรียบเทียบกับแผนการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ตามนโยบาย

3. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ

4. ดำเนินการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานตามความจำเป็น และเหมาะสม เพื่อนำไปสู่นโยบายหรือเป้าหมายที่วางไว้

5. วิเคราะห์ ข้อมูลต่าง ๆ หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานแต่ละโครงการเพื่อใช้ในการปรับปรุงวางแผนงาน ติดตามผลการปฏิบัติงาน และควบคุมการปฏิบัติงานตามโครงการต่อไปให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในอนาคต

เอส. เอ็ม. สตีล (S.M. Steele, 1973; อ้างถึงใน พระมหาทรงชัย สัจจันทรอินทร์, 2538, หน้า 14-16) เสนอว่าการประเมินผลโครงการมีลักษณะที่สำคัญ 7 ประการ คือ

1. การประเมินโครงการเป็นกระบวนการมากกว่าวิธีการหรือลักษณะทั่วไป การพิจารณาว่าโครงการเป็นเพียงวิธีนั้นแคบเกินไปเพราะโครงการมีขอบเขตที่กว้างมากจึงต้องพิจารณาการประเมินโครงการใน 2 ลักษณะ คือ

1.1 ในฐานะที่เป็นกระบวนการของการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ โดยใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบและบรรยายผลของโครงการ ซึ่งเน้นเรื่องการตัดสินใจ

1.2 ในฐานะที่เป็นกระบวนการของใช้ข้อมูลประกอบการเปรียบเทียบหาแนวทางเลือกที่เหมาะสมในการเลือกหาเกณฑ์ในการประเมิน

2. การประเมินโครงการมีความหมายกว้างมากกว่าการตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ มีใช้คู่เพียงการบรรลุจุดมุ่งหมายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องดูว่าการดำเนินโครงการมีผลกระทบอะไรบ้าง

3. การประเมินโครงการมิได้จำกัดอยู่เพียงการประเมินผลที่เกิดจากโครงการแต่การประเมินต้องมีการประเมินเป็นระยะซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินโครงการ ดังนั้น การประเมินในกรณีนี้นั้น จึงมีความหมายครอบคลุมไปถึงการประเมินผลย่อยและผลสรุปเพื่อหาข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น และหาข้อบกพร่องแล้วนำไปแก้ไขให้โครงการมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินโครงการมีขอบเขตกว้างกว่าการประเมินผล การประเมินผลส่วนใหญ่ใช้กับการเรียนการสอนซึ่งใช้ในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ มักจะเน้นการเปลี่ยนแปลงของบุคคลในเรื่องความรู้ ทักษะ ทักษะ การประเมินโครงการเป็นเรื่องเกี่ยวกับ การประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ดำเนินมาจนจบและเน้นในเรื่องผลที่จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลและองค์ประกอบอื่นๆ

5. การประเมินโครงการต่างจากการวิจัยประเมินผล และการวิจัยโครงการคือ

- การวิจัยโครงการมีจุดมุ่งหมายเพื่อการค้นหาความรู้ใหม่ และพยายามสร้างทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

- การวิจัยประเมินผล เป็นสาขาหนึ่งที่น่าสนใจในการประเมินค่า คือ การระบุคุณค่าของโครงการหรือเปรียบเทียบระหว่างโครงการกับโครงการ

- การประเมินโครงการ ไม่ได้มุ่งในเรื่องการค้นหาทฤษฎี แต่เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์จากโครงการนั้น ๆ

6. การประเมินโครงการเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร เพราะถ้าผู้ปฏิบัติเข้าใจบทบาทการประเมินมากเท่าใดก็ยิ่งเห็นความสำคัญการประเมินมากเท่านั้น เพราะการประเมินในการให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ และปรับปรุงให้โครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. การประเมินโครงการเป็นกิจกรรมที่ชี้ตื้อบุคคลเป็นจุดศูนย์กลาง คือ การประเมินโครงการเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ปฏิบัติงานในโครงการ โดยเห็นว่าการประเมินเป็นปัจจัยนำไปสู่การตัดสินใจ จึงต้องอาศัยความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524; อ้างถึงใน สมศักดิ์ บำรุงผล, 2535 หน้า 12-13) ได้ให้รายละเอียดถึงลักษณะการประเมินผลโครงการที่ดีกว่าควรจะมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. มีความเที่ยง (reliability) สูง กล่าวคือ กาประเมินโครงการที่ดีต้องมีความคงเส้นคงวา โดยปกติการวัดทางนามธรรมมักจะมีคลาดเคลื่อนปะปนอยู่เสมอ นักประเมินจำเป็นต้องพยายามควบคุมการวัดในทุกขั้นตอนของการประเมินโครงการให้มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ซึ่งจักยังผลให้การวัดมีความเที่ยงสูงสุด และผลที่ตามมาก็คือผลการประเมินมีความคงเส้นคงวาหรือมีความเที่ยงสูงสุดตามไปด้วย

2. มีความตรง (validity) สูง กล่าวคือ ในการประเมินนั้นต้องประเมินคุณลักษณะที่มุ่งประเมินได้จริง ๆ ผลการประเมินจะมีความตรงสูงก็ต่อเมื่อเครื่องมือที่ใช้ เช่น แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า เป็นต้น ต้องมีความตรงสูง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผลการประเมินจะมีความตรงสูงขึ้นกับความเป็นมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสำคัญ

3. มีความเป็นปรนัยหรือวัตถุวิสัย (objectivity) กล่าวคือ เป็นการประเมินที่ปราศจากอคติ (bias) ในทุกรูปแบบ นักประเมินควรตระหนักในเรื่องของอคติลำเอียงและพยายามขจัดทุกวิถีทาง โดยเฉพาะนักประเมินภายในควรระมัดระวังเรื่องความผูกพันในโครงการ ซึ่งอาจทำให้การประเมินเอนเอียงไปในทางบวกเกินความเป็นจริงได้

4. ครอบคลุมเรื่องราวที่ต้องการประเมินอย่างครบถ้วน อีกทั้งข้อมูลครบถ้วนเพียงพอในการประเมิน เพื่อทำข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหาร ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ ได้ทุกแง่มุม

5. มีความสะดวกและประหยัดคุ้มทุน อีกทั้งมีความเป็นไปได้อย่างสูง นักประเมินจะต้องพิจารณาว่าถ้าจะประเมินเต็มรูป เก็บข้อมูลทุกด้านตามทฤษฎีอาจจำเป็นต้องใช้บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์เพิ่มขึ้นอีกมาก ผลที่ได้จะคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ ถ้าไม่คุ้มเราควรปรับทฤษฎีการประเมินโครงการเป็นหลักสำคัญ

6. ต้องให้ผลประเมินเป็นที่ยอมรับ (credibility) ทั้งในหมู่นักประเมินอาชีพ ผู้บริหารโครงการ และบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีนี้การใช้นักประเมินอาชีพ ประเมินเป็นทีม โดยมีนักประเมินภายนอกโครงการเข้าร่วมด้วย จะช่วยทำให้ผลการประเมินเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

7. ต้องให้ผลการประเมิน แก่ผู้บริหาร ที่จะช่วยตัดสินใจได้ทัน่วงที (time liness) กล่าวคือ ผลการประเมินต้องได้ก่อนที่ผู้บริหารจะตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ประเมินนั้นเช่น จะมีการพิจารณาตั้งงบประมาณเกี่ยวกับโครงการประชุมในงบประมาณหน้าผลการประเมินโครงการประชุมควรเสร็จเรียบร้อย รายงานให้ผู้บริหารรับทราบก่อนที่จะมีการพิจารณางบประมาณในเรื่องนี้เป็นต้น

8. ในการประเมินผลโครงการควรจะรบกวนผู้เข้าร่วมโครงการน้อยที่สุดเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น มิใช่ นำเอากิจกรรมการประเมินผลโครงการมาเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการ เช่น ให้ผู้เข้าร่วมรับการอบรมตอบแบบประเมินวิทยากรในทุกชั่วโมงหรือทุกคาบ เป็นต้น นัก

ประเมินผลควรเป็นผู้ที่สามารถหาวิธีการประเมินทดแทนได้อย่างเหมาะสม เช่น การคุยกับผู้เข้าร่วมโครงการในระหว่างพัก เป็นต้น

9. ควรมีการวางแผนก่อนเริ่มโครงการตลอดจนกำหนดตารางการประเมิน (evaluation schedule) ให้เด่นชัดเป็นขั้นตอนตั้งแต่ตอนเริ่มโครงการ ควรเตรียมเครื่องมือเก็บข้อมูลที่มีความเป็นมาตรฐานสูง และเตรียมบุคคลที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของการประเมินด้วย

วัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการ

โดยปกติแล้ววัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการมักจะพัฒนามาจากความสนใจของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ๆ

สงบ ลักษณะ (2524; อ้างถึงใน ยุทธนา แก่นจันทร์, 2537, หน้า 11-12) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการ โดยแบ่งเป็นข้อ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อตรวจสอบดูว่าโครงการถูกนำมาปฏิบัติจริงสอดคล้องกับข้อกำหนดที่ได้วางไว้ล่วงหน้าแล้วเพียงใด
2. เพื่อหาคำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของโครงการและกิจกรรมโครงการเพื่อให้เห็นว่าโครงการเป็นอย่างไร ในสถานการณ์จริงของการปฏิบัติ
3. เพื่อตรวจสอบในระหว่างที่โครงการยังไม่สิ้นสุด ให้ได้ข้อมูลสำหรับการควบคุมดำเนินงานโครงการว่าความพยายามทั้งหมดในกระบวนการปฏิบัติตามโครงการนี้จะสามารถทำให้พบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ถ้าวินิจฉัยจากการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ระยะสั้นอย่างไร เรามีปัญหาและอุปสรรคอะไร ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินเช่นนี้ทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติของโครงการ ได้ท่วงทีก่อนที่โครงการจะสิ้นสุด
4. เพื่อประเมินสิ่งที่มีความสำคัญต่อโครงการ โดยเฉพาะเมื่อมีความยากต่อการวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เช่น จุดประสงค์ของโครงการจะบังเกิดในระยะยาวภายหลังการประเมินผลโครงการ ก็จะเน้นการประเมินกระบวนการปฏิบัติ เช่น ในการจัดวัสดุ กิจกรรมการบริหาร ว่ามีความพยายามสูงต่ำเพียงไร สิ่งใดเข้าเกณฑ์การส่งผลต่อความสำเร็จอย่างไรบ้าง
5. เพื่อมุ่งทดสอบสมมติฐานว่า การจัดลักษณะเฉพาะของกิจกรรมและวัสดุแบบใดในโครงการที่สามารถทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์พึงปรารถนาได้ นับเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้วางแผนการศึกษาจะได้ข้อสนับสนุนว่าควรเลือกปฏิบัติแบบใดไปใช้
6. เพื่อนำผลการประเมินการปฏิบัติตามโครงการไปใช้ร่วมกับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับบริหาร

องค์กร หมายถึง กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป รวมตัวกันขึ้นเพื่อที่จะดำเนินการให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยที่บุคคลคนเดียวไม่อาจดำเนินการให้สำเร็จลงได้โดยลำพัง องค์กรเป็นที่รวมของทรัพยากรต่าง ๆ และองค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดต่างก็มีการแบ่งงาน แบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีการใช้การจัดการหรือการบริหารเป็นเครื่องมือในการรวมตัวกันของทรัพยากร และร่วมมือกันทำงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิผล การที่จะทำให้องค์กรบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย จะต้องประกอบด้วยศักยภาพ หมายถึง ความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะแสดงความสามารถที่มีอยู่ให้ปรากฏ เมื่อมีโอกาสที่จะกระทำได้ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการบริหารจัดการ การประสานงาน บทบาทการดำเนินงาน รวมถึงการจัดสรรทรัพยากร และต้องมีผู้นำหรือผู้รับผิดชอบในการบริหาร

ศักยภาพระดับบุคคล หมายถึง สภาวะความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยวิธีการหนึ่ง เพื่อให้เกิดการกระทำที่มีแนวโน้มจะทำให้เกิดความสำเร็จ ความพร้อมจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังนี้ วุฒิภาวะ ประสบการณ์ทางสังคม หรือความรู้เดิม ความสนใจ หรือแรงจูงใจ

ศักยภาพระดับองค์กร มีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ สถานภาพ บทบาทขององค์กร บุคลากร นโยบายของรัฐบาล ความสนับสนุนจากประชาชน และแหล่งเงินทุน รวมถึงกระบวนการบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงศักยภาพขององค์กร

อาจกล่าวได้ว่า ศักยภาพขององค์กร หมายถึง ความพร้อมในการแสดงความสามารถในการดำเนินการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายสูงสุดขององค์กรภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่

กระบวนการบริหารจัดการ (management process)

องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประเภทใด หรืออยู่ในระดับใด ย่อมมีกระบวนการการจัดการที่ประกอบด้วยหน้าที่พื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งนักวิชาการส่วนใหญ่ต่าง ๆ ก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่าหน้าที่พื้นฐานควรจะประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การจัดสรรบุคลากร การสั่งการหรือการอำนวยความสะดวก และการควบคุม นอกจากนี้ ยังมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหาร ได้แก่ ทักษะในการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถประสานความพยายามของบุคคลอื่น ๆ ให้มุ่งไปสู่วัตถุประสงค์เดียวกับองค์กร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ การบริหารจัดการงานดังกล่าวจะเป็นไปตามหลักของการวางแผนการจัดองค์กร การประสานงาน การจัดสรรบุคลากร การอำนวยความสะดวก การสื่อสาร การควบคุม การติดตาม และประเมินผล

การวางแผน (planning)

การวางแผนถือเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่มีความสำคัญอันดับแรกสุด เป็นการกำหนดทางเลือกในการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการ โดยมีการตัดสินใจในปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต การวางแผนจึงไม่ใช่เรื่องของสิ่งที่ทำให้ความคล่องตัว (flexibility) ในการทำงานน้อยลง แต่การวางแผน คือการเตรียมการหรือคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้บริหารมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานในอนาคต ความหมายของการวางแผนไว้ดังนี้

1. จะต้องเกี่ยวข้องกับอนาคต
2. จะต้องเกี่ยวข้องกับการกระทำ
3. จะต้องเกี่ยวข้องกับความต้องการของบุคคลและองค์กร

การวางแผนมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กร ในอันที่จะทำให้องค์กรปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จได้ หากการวางแผนผิดพลาดก็จะส่งผลให้มีการจัดองค์กร และควบคุมที่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การวางแผนจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่ง จากสภาพแวดล้อมซึ่งมีข้อจำกัด จึงเป็นสิ่งกดดันให้องค์กรทุกประเภท ต้องมีกลไกการปรับตัวให้สอดคล้อง ซึ่งจะทำให้ได้โดยขั้นตอนการวางแผน คือ

- การเตรียมการ (plan to plan) หมายถึง การเตรียมการก่อนการวางแผน โดยอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กร พิจารณาถึงความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนโยบายขององค์กร วิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนศักยภาพการทำงานในหน้าที่รับผิดชอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งโอกาสของผลสำเร็จที่ต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนด
- การสร้างแผน (plan formulation) หมายถึง การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานคุณภาพของงาน ทางเลือกและการตัดสินใจที่ต้องปฏิบัติ อุปสรรค และวิธีแก้ไข ตลอดจนการกำหนดทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีการเขียนเป็นแผนให้ชัดเจน เกี่ยวกับการกำหนดช่วงระยะเวลาและผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม
- การปฏิบัติตามแผน (plan implementation) หมายถึง การแบ่งแยกมอบหมายงานกำหนดรูปแบบ การประสานอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติ โดยมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจก่อนที่จะมีการมอบหมายงาน การนิเทศงาน การควบคุม กำกับ และติดตามผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนจัดสรรทรัพยากรอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

- การประเมินผลงาน (plan evaluation) หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานผล
กระทบที่เกิดขึ้น ปัญหาอุปสรรคที่พบ ตลอดจนการทบทวน หรือการปรับแผนให้สอดคล้องกับ
สภาวะการณ์

การจัดองค์กร (organizing)

การจัดองค์กร หมายถึง ภาระหน้าที่ในการกำหนด จัดเตรียม และจัดความสัมพันธ์ของกิจ
กรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร เป็นการสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างหน้าที่การงาน บุคลากร ปัจจัยภายในและภายนอกขององค์กร รวมถึงการกำหนดทรัพยากร
เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้วย หลักสำคัญของการจัดองค์กรที่ผู้บริหารทุกคนต้องคำนึงถึงเสมอคือ
จากเป้าหมายที่สูงขึ้น งานที่ยากขึ้น ต้องอาศัยคนและความชำนาญด้านต่าง ๆ มากขึ้น สิ่งที่จะต้อง
ทำคือ การแบ่งงานตามความถนัด ทั้งในแง่แบ่งตามแนวนอน ตามหน้าที่ (function) โดยขึ้นอยู่กับ
วัตถุประสงค์ลักษณะขององค์กร และขนาดขององค์กร หรือแบ่งตามแนวตั้ง ความสามารถ (เช่น ผู้
บริหารระดับสูง ระดับกลาง และต่ำ) เพื่อให้เกิดผลดีในทางประหยัดและมีประสิทธิภาพ องค์
ประกอบของการจัดองค์กร คือการจัด โครงสร้างองค์กร (organization structure) เพื่อการแบ่งแยกแรง
งานกันทำ (division of labor) การกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและการจัดความสัมพันธ์
ต่างๆ หรือการประสานงาน

การประสานงาน (coordinating)

การประสานงาน เป็นกระบวนการนการบริหารอย่างหนึ่ง ซึ่งมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
หรือตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป ได้ร่วมมือกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันภายในระยะเวลาที่
กำหนดไว้ โดยผสมผสานความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ทุน วัตถุประสงค์ ฯลฯ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้ อาศัย
ความร่วมมือที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำงานให้สำเร็จต้องมีการร่วมมือประสานกัน ทั้งใน
แนวตั้ง (ตามสายบังคับบัญชา) และตามแนวนอน (ตามตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในระดับเดียวกัน)
นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือประสานงาน โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวอีกด้วย

โดยสรุป ความหมายของการประสานงานได้แก่ การที่คนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือตั้งแต่ 2
หน่วยงานขึ้นไป ร่วมมือกันทำงาน โดยมีการจัดระเบียบการทำงานให้สอดคล้องกัน ไม่ให้มีการ
ทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยผสมผสานความสามารถของผู้ปฏิบัติ
งานและทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายของ
องค์กร การประสานงานช่วยให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และทิศทางการงาน
ที่จะทำ

การจัดสรรบุคลากร (staffing)

หน้าที่ในการจัดคนเข้าทำงานนั้น ได้แก่ การคัดเลือกและบรรจุคนเข้าทำงาน เพื่อให้มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กร ซึ่งหน้าที่นี้จะต่อเนื่องจากการจัดองค์กรและโครงสร้างขององค์กรโดยตรง กล่าวคือ การจัดองค์กร โดยระบุหน้าที่ตำแหน่งต่าง ๆ กำหนดให้เห็นถึงขอบเขตและความยากง่ายของงานในแต่ละตำแหน่งและการหวังให้งานทุกอย่างขององค์กรประสบผลสำเร็จได้นั้น ย่อมต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อมทั้งความจำเป็นของงาน ผู้บริหารจึงควรจัดทำวางแผนกำลังคน สำหรับตำแหน่งต่าง ๆ การประเมินกำลังคนที่มีอยู่ดำเนินการคัดเลือกหาบุคคลที่มีความสามารถเหมาะสม การกำหนดอัตราค่าจ้าง และสวัสดิการ การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับองค์กรและบุคลากรด้วยกันเอง ตลอดจนการแนะนำบุคลากร ให้เข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ก่อนการทำงาน การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้สามารถทำงานได้ดีขึ้น

เมื่อมีการจัดองค์กร รวมถึงการจัดคนเข้าทำงานแล้ว อาจกล่าวได้ว่าบุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าไปนั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ซึ่งบุคลากรจะสามารถปฏิบัติงานได้ดีเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับการอำนวยการ (Directing) ของผู้บริหารองค์กรซึ่งประกอบด้วยภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การมอบหมายงาน และการจัดสรรทรัพยากร โดยต้องมีการอำนวยการให้เป็นในทิศทางที่ส่งเสริมให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์สูงสุดได้

การอำนวยการ (Directing)

การอำนวยการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้นำในการกำกับสั่งการให้งานเป็นไปตามที่ต้องการ ด้วยการใช้ศิลปะในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงาน และสานต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การรู้จักติดต่อสื่อสาร การมอบหมายงาน ชักจูงใจและกระตุ้นให้ทุกคนทำงาน ล้วนแต่เป็นภาระที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้การอำนวยการสมบูรณ์ และสำเร็จได้ในที่สุด ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลและกลุ่มคน ตลอดจนกลไกของการจูงใจ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้สั่งการให้การทำงานของปฏิบัติแต่ละคนได้ผลสูงสุด ตลอดจนช่วยให้งานของทุกฝ่ายทุกระดับสอดคล้องและเสริมกัน ในอันที่จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์เดียวกัน ดังนั้นขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสั่งการ จึงประกอบด้วย ผู้นำองค์กรหรือผู้บริหาร ซึ่งต้องมีภาระหน้าที่ชักจูงและกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานที่ดีที่สุดสามารถใช้อิทธิพลส่วนตัวให้เกิดผล และสามารถชักจูงผู้ได้บังคับบัญชาควรจะทำอย่างไร

นอกจากภาวะผู้นำจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการอำนวยการแล้ว การติดต่อสื่อสารและการมอบหมายงาน ก็ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งเช่นกัน เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ทุกชนิดในองค์กร ต่างต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารทั้งสิ้น เพราะการติดต่อสื่อสารจะเป็นวิธีเดียวเท่า

นั้นที่จะใช้สำหรับสั่งการงานต่าง ๆ ไปให้แก่ กลุ่มคนในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดมอบหมายงาน การเปลี่ยนแปลงงานหรือโครงการต่าง ๆ การชี้แจง และการประสานงานในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กร ต่างก็ต้องอาศัยวิธีการติดต่อสื่อสารในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง โดยผู้บริหารจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการติดต่อสื่อสาร รวมถึงเป็นแหล่งรวบรวมข่าวสารข้อมูลที่ต่าง ๆ และผ่านข่าวสารข้อมูลหรือมอบหมายภาระกิจงานเหล่านั้น ไปยังผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้บริหารแต่ละลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา จะมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ตัดสินใจอยู่ด้วย

การติดต่อสื่อสาร (communication)

การสื่อสารเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงาน ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้าใจจากบุคคลหนึ่ง ไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรือหน่วยงานหนึ่ง ไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง ความสำคัญของการสื่อสารอย่างน้อย 2 ประการ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากร และการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับบุคลากรขององค์กร ได้ทราบ ดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นกระบวนการในการส่งข่าวสารระหว่างบุคคล หรือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถประสานงานให้ฝ่ายต่าง ๆ ปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

วิธีการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว (one way communication) หรือแบบสองทาง (two way communication) ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์และเวลาเป็นสำคัญ สำหรับวิธีการสื่อสารหรือการไหลของการสื่อสาร (communication flow) สามารถกระทำได้ 4 แบบ โดยมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 1 วิธีการสื่อสาร

วิธีการสื่อสาร	จุดมุ่งหมาย
จากบนลงล่าง (Downward)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อชักจูงหรือสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร 2. เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรไม่ว่าจะเป็นประวัติความเป็นมา ความก้าวหน้าขององค์กร 3. เพื่อชี้แจงหรือบอกเหตุผล ในเรื่องที่ได้ตัดสินใจไปแล้ว 4. เพื่อการสอบถาม หรือประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 5. เพื่อแจ้งปัญหาการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน
จากล่างขึ้นบน (Upward)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึก ความคิดเห็น ความคับข้องใจ ปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการปฏิบัติงาน 2. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น 3. เพื่อแสดงออกถึงการยอมรับหรือไม่ยอมรับในเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการทำงาน 4. เพื่อให้ฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญในเรื่องทัศนคติและความเชื่อของผู้ปฏิบัติ 5. เพื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 6. เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง
ระดับเดียวกันและต่างแผนก ต่างระดับ (Horizontal and Diagonal)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความร่วมมืออันดีระหว่างหน่วยงาน 2. เพื่อพัฒนาคุณภาพของการตัดสินใจและประสิทธิผลในการทำงาน 3. เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดีระหว่างกัน 4. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
องค์กรกับภายนอก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างภาพพจน์ หรือความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรกับสังคม 2. เพื่อสร้างความเชื่อถือในการประกอบการขององค์กร 3. เพื่อให้เป็นที่ยอมรับขององค์กรภายนอก

การควบคุม (Controlling)

การควบคุมงานเป็นกระบวนการในการติดตามและกำกับการทำงาน เพื่อให้แน่ใจว่าบุคลากรปฏิบัติงานถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือได้มาตรฐานตามที่กำหนดหรืออีกความหมายหนึ่ง การควบคุมงาน หมายถึง การตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ในองค์กรให้ดำเนินการไปตามที่มอบหมายว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดเพียงไร มีปัญหาอุปสรรคใด โดยผู้บริหารจะต้องมอบหมายให้เจ้าหน้าที่รองลงไปปฏิบัติ โดยกำหนดกฎเกณฑ์การปฏิบัติให้อันจะส่งผลให้ผู้บริหารทราบถึงผลงานทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ ทราบความก้าวหน้าของงาน รวมถึงเป็นการช่วยเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพราะแสดงถึงความเอาใจใส่ในการทำงานต่อบุคคลระดับผู้ปฏิบัติงาน โดยทั่วไปสิ่งที่จะต้องพิจารณาควบคุมการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของระบบเทคนิคหรือระบบวิทยาการในองค์กรว่าก้าวหน้าไปเพียงใด ควบคุมให้เกิดการประสานงานที่ดี พิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน รวมถึงควบคุมงาน งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ควบคุมผลงาน และปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

การติดตามและการประเมินผล (monitoring and evaluation)

การติดตามผล หมายถึง การตรวจสอบขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามตารางกำหนดการทำงานหรือไม่ มีความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคอะไร นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารจัดการ และปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน การติดตามผลเป็นกระบวนการบริหารในอันที่จะได้มาซึ่งข่าวสารข้อมูล และข้อเสนอแนะอย่างรวดเร็ว ทันเวลา เพื่อประโยชน์ในตัวโครงสร้างหน้าที่และกลวิธี ตลอดจนตัวบุคลากร เพื่อให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

สำหรับการประเมินผลเป็นการตรวจสอบว่าองค์กรได้ดำเนินการไป มีความก้าวหน้าเพียงใด มีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างไร บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างไร รวมถึงพิจารณาถึงแนวโน้มขององค์กรในอนาคต

ถึงแม้ว่าองค์กรต่าง ๆ จะใช้กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายขององค์กร แต่ในความเป็นจริงของโลกปัจจุบัน สภาวะแวดล้อมต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของนโยบายของรัฐ ส่งผลให้การบริหารจัดการไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานที่องค์กรกำหนดไว้ได้ ก่อให้เกิดปัญหาในกระบวนการบริหารจัดการขององค์กร ดังนั้น การประเมินผลงานจึงเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งที่บุคคลและองค์กรนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสภาวะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งการประเมินผลงานดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ

ปฐม มณีโรจน์ (อ้างถึงใน ปิติชัย รัวสิยานนท์, 2542, หน้า 26X) ให้ความหมายของการให้บริการสาธารณะว่า เป็นการบริการในฐานะที่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เพื่อให้เกิดความพอใจ จากความหมายนี้ จึงเป็นการพิจารณาให้บริการว่า ประกอบด้วย ผู้ให้บริการ (providers) และผู้รับบริการ (recipients) โดยฝ่ายแรกถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องให้บริการ เพื่อให้ฝ่ายหลังเกิดความพึงพอใจ

เจมส์ เอส. แมคคูลลูฟ (อ้างถึงใน ปิติชัย รัวสิยานนท์, 2541, หน้า 26) เห็นว่า การให้บริการสาธารณะจะต้องประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ หน่วยงานที่ให้บริการซึ่งเป็นประโยชน์ที่หน่วยงานที่ให้บริการได้ส่งมอบให้แก่ผู้รับบริการ โดยประโยชน์ หรือคุณค่าของบริการที่ได้รับนั้นผู้รับบริการจะตระหนักไว้ในจิตใจซึ่งอาจสามารถวัดออกมาในรูปของทัศนคติก็ได้

ลูซี่ เอช. วิลเลียม, เคนนิส กิลเบริท และกูดเรย์ เอส. บริกเฮด (อ้างถึงใน ปิติชัย รัวสิยานนท์, 2541, หน้า 27) มองว่า การให้บริการสาธารณะมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากร อันได้แก่ บุคลากร ค่าใช้จ่ายอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
2. กิจกรรม หรือกระบวนการ ซึ่งหมายถึง วิธีการที่จะใช้ทรัพยากร
3. ผล หรือผลผลิต ซึ่งหมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากมีการใช้ทรัพยากร
4. ความคิดเห็นต่อผลกระทบ ซึ่งหมายถึง ความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อบริการที่ได้รับ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นการพิจารณา โดยใช้แนวคิดเชิงระบบที่มีต่อการมองว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการนำปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการผลิต และออกมาเป็นผลผลิต หรือการบริการเช่นเดียวกับแนวคิดของ บี เอ็มเวอร์มา อย่างไรก็ตามจากความหมายดังกล่าว มีประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งคือ การมองในแง่ของผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากการให้บริการ ซึ่งสามารถวัดได้จากความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้รับบริการที่มีต่อระบบการให้บริการ

เทพศักดิ์ บุญรัตน์ (2536; อ้างถึงใน อุทุมพร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา, 2542, หน้า 18) กล่าวว่า การให้บริการสาธารณะคือการที่บุคคล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับ การให้บริการสาธารณะ ซึ่งอาจเป็นของรัฐ หรือเอกชน มีหน้าที่ในการส่งต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม

ปฐม มณีโรจน์ (อ้างถึงใน อุทุมพร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา, 2542, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของการบริการสาธารณะว่า เป็นการบริการในฐานะที่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำ เพื่อสนองต่อความต้องการ เพื่อให้เกิดความพอใจ จากความหมายนี้ จึงเป็นการพิจารณาการ

ให้บริการว่าประกอบด้วย ผู้ให้บริการ (providers) และผู้รับบริการ (recipients) โดยฝ่ายแรกถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องให้บริการ เพื่อให้ฝ่ายหลังเกิดความพึงพอใจ

การจากศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ เพื่อสนองต่อความต้องการของส่วนรวมและนำไปสู่ความพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับบริการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อบริการสาธารณะประกอบด้วย

1. กิจกรรมหรือทรัพยากรบริการ
2. ระบบและกระบวนการให้บริการ
 - ผู้ให้บริการ
 - ผู้รับบริการ
 - สถานที่บริการ
 - ผลผลิตของบริการ
 - ผลกระทบของบริการ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาการท่องเที่ยว

จากอดีตถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นทุกกรณี ทั้งนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศและนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จากศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยที่อยู่ในเกณฑ์สูง ประกอบกับประเทศไทยมีแหล่งมรดกโลก 4 แห่ง จัดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม (cultural heritage site) 3 แห่ง คือ (world heritage site) แหล่งอารยธรรมบ้านเชียง อุทยานประวัติศาสตร์อยุธยา และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย แหล่งมรดกทางธรรมชาติ (Natural heritage site) 1 แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง-ทุ่งใหญ่นเรศวร (Armed Eorees Information office , 1994) ประเทศไทยจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย นอกจากนี้แหล่งมรดกโลกดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประเทศไทยยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามระดับโลกอีกมากมาย และมีโอกาสที่จะได้รับการเสนอให้เป็นมรดกโลกต่อไปในอนาคต ดังนั้นกิจกรรมการท่องเที่ยวย่อมส่งผลดีในทางบวกและในขณะเดียวกันอาจส่งผลกระทบต่อธรรมชาติในทางลบ ได้ นโยบายด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาลจึงเป็นกรอบและแนวทางสำคัญประการหนึ่งต่อการจัดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้กำหนดแนวทางที่เกี่ยวข้องโยงกับการท่องเที่ยวสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เป็นการพัฒนาสมรรถภาพทางเศรษฐกิจ พัฒนาคนและคุณภาพชีวิต โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้เพื่อเสริมสร้างรากฐานการผลิตที่เข้มแข็งเกิดความสมดุลระหว่างภาพการผลิตและสร้างโอกาสการมีงานทำและเพิ่มรายได้ โดยไม่ทำลายธรรมชาติและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในสังคม

2. เป้าหมาย

เป้าหมายในการสร้างรากฐานการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มโอกาสการมีงานทำ โดยใช้ประเทศเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7 ต่อปี และมีการขยายตัวของรายได้เงินตราต่างประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี รวมทั้งสนับสนุนให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศมรรถนะภาพทางเศรษฐกิจ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาศมรรถนะภาพทางเศรษฐกิจจึงกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 3 ประการ คือ

3.1 การพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของพื้นที่ โดยการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีแนวทางดังนี้

- ควรวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดคณาตราการที่เข้มงวดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อ่าวกระบี่ พังงา ภูเก็ต และทะเลโดยรอบเกาะสมุย

- จัดให้มีกลไกบริหารและจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ โดยมีองค์กรที่มีเอกภาพที่ทำหน้าที่พัฒนาบริหารและประสานการปฏิบัติการตามแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้อย่างเป็นระบบ โดยให้ประชาชนและชุมชนในระดับพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการพัฒนาของรัฐและติดตามความก้าวหน้าของโครงการอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการพัฒนาที่เน้นพื้นที่ภาคใต้บริเวณชายฝั่งตะวันตก ได้วางแนวทางให้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินการบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับบทบาททางเศรษฐกิจในแต่ละกลุ่มพื้นที่

3.2 การสร้างฐานการผลิตให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในตลาดโลก โดยการปรับโครงสร้างการผลิตให้เข้มแข็ง เป็นการเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทางตลาดโลกทั้งนี้มีแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในสาขาบริการ ดังนี้

- การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ เอกชนและชุมชน ให้คงไว้ซึ่งความมีเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นธรรมชาติ ความสะอาด ความปลอดภัย ตลอดจนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอ
 - ส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพจากต่างประเทศให้มีช่วงพำนักในประเทศไทยมากขึ้น และให้มีบริการด้านแหล่งจำหน่ายใช้สอยสำหรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและปลูกฝังจิตสำนึกในการเป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ในความรักและห่วงใยในทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวให้กับคนไทย
 - ร่วมมือกับกลุ่มประเทศอาเซียนและอินโดจีน เพื่อพัฒนาโครงการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนและอินโดจีน โดยใช้กลยุทธ์ด้านการตลาดร่วมกัน
 - พัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานระหว่างเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเมืองอื่น ๆ ในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน
- สำหรับการเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการสร้างรากฐานการผลิตที่เข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน มีแนวทาง ดังนี้
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากร ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยให้มีระบบและกลไกการประสานนโยบาย แผนงาน และโครงการ รวมทั้งบทบาทและแนวทางการร่วมมือกับองค์กรความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เพื่อให้การบริหารทรัพยากรเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ปรับบทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ ตลอดจนเป็นแกนกลางในการแก้ไขปัญหาของธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และให้หน่วยงานในท้องถิ่นสร้างกลไกการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ เพื่อระดมความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น ในการพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

ข้อมูลจังหวัดสมุทรสงคราม

สมุทรสงคราม เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานไม่ปรากฏหลักฐานว่าตั้งขึ้นเมื่อใด เดิมเข้าใจว่าเป็นแขวงหนึ่งของจังหวัดราชบุรี เรียกจังหวัดสมุทรสงครามว่า “สวนนอก” ครั้นต่อมาราวปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาต่อเนื่องกับกรุงธนบุรี จึงแยกออกจากจังหวัดราชบุรี เรียกว่า “เมืองแม่กลอง”

จังหวัดสมุทรสงครามอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 72 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 416 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที

160655

0
015.99
6117ก

๑

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี และอำเภอไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร

การเดินทาง

รถยนต์ จากสามแยกบางประแก้วไปตามถนนสายธนบุรี-ปากท่อ เส้นทางหลวง หมายเลข 35 ผ่านสี่แยกมหาชัย-นาเกลือ ประมาณหลักกิโลที่ 64 มีทางแยกขวามือเข้าตัวเมืองสมุทรสงคราม

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด เปิดบริการเดินรถสายกรุงเทพ-สมุทรสงคราม โดยมีรถจากสถานีขนส่งภายใต้ ถนนบรมราชชนนี ทุกวัน รถปรับอากาศ โทร. 435-5031 และรถธรรมดา โทร. 434-5557-8

รถไฟ มีรถออกจากสถานีวงเวียนใหญ่ทุกวัน ไปลงที่สถานีรถไฟจังหวัดสมุทรสาครแล้วข้ามเรือไปต่อรถไฟที่สถานีรถไฟบ้านแหลมอีกทอดหนึ่งก็จะถึงจังหวัดสมุทรสงคราม หรือสามารถขึ้นรถไฟจากสถานีรถไฟวงเวียนใหญ่มาลงที่สถานีรถไฟมหาชัยแล้วต่อรถโดยสารประจำทางมาลงที่จังหวัดสมุทรสงคราม ติดต่อสอบถามตารางเวลาเดินทางได้ที่สถานีรถไฟวงเวียนใหญ่ โทร.465-2017

ระยะทางจากตัวเมืองไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภออัมพวา	ระยะทาง	6	กิโลเมตร
อำเภอบางคนที	ระยะทาง	12	กิโลเมตร

ข้อมูล ต. ปลายโพงพงง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม

ในปี พ.ศ. 2538 ตำบลปลายโพงพงง ได้รับการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสภาตำบลมาเป็นการบริหารองค์การส่วนตำบลที่เป็นการปกครองในส่วนท้องถิ่นที่เรียกกันว่า “อบต.” จากข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลปลายโพงพงง (จปฐ.2539) ประชาชนยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพชีวิต 2 ตัวชี้วัดคือ รายได้ และการไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาที่ดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2535 ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดถึง 9 ตัวชี้วัดจาก 39 ตัวชี้วัด เป็นการชี้ให้เห็นการเคลื่อนไหวที่มีการเรียนรู้ของประชาชนดีขึ้น การพัฒนาในระยะต่อมา จึงมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้ของประชาชนและการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยปรับวิธีการใช้การจัดเวทีสาธารณะ เพื่อรับฟังความคิด

เห็นของชาวบ้านและขยายผลเป็นการจัดประชาคม เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ริเริ่มและมีบทบาทในการคิดและตัดสินใจเอง

ข้อมูลเส้นทาง

การเดินทางจากกรุงเทพมหานครไปแม่กลอง เส้นทางรถยนต์ตามถนนหมายเลข 35 เข้าสู่ถนนพระราม 2 ผ่านเส้นทางไปจังหวัดสมุทรสงคราม แต่ไม่ต้องแวะเข้าตัวเมืองสมุทรสงคราม เมื่อข้ามสะพานแม่กลองไปแล้วประมาณ 300 เมตร ก็ให้เลี้ยวซ้ายไปทางถนนสายสมุทรสงคราม - ปากท่อ เส้นเดิม เส้นทางหมายเลข 3093 ขยับแยกจากถนนพระราม 2 ไปประมาณ 12 กม. ก็จะถึงปากทางเข้า “หมู่บ้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง” ที่มีป้ายใหญ่บอกว่า “อบต. ปลายโพงพาง ยินดีต้อนรับ” ขยับเข้าไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร ก็จะเห็นซุ้มประตูวัดโคกเกตุให้เลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านตามป้ายเชิญชวนอย่างเด่นชัด

อีกเส้นทางหนึ่ง : ไปจากเพชรบุรี - กรุงเทพฯ แวะเข้าทางสมุทรสงคราม โดยทางรถยนต์จากเส้นทางเพชรบุรี-สมุทรสงครามทางเข้ากรุงเทพฯ ก่อนเข้าเขตสมุทรสงครามห่างจากสะพานลอยประมาณ 2 กม. เลี้ยวซ้ายขยับเข้าอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ตามถนนหมายเลข 3093 ขยับไปประมาณ 3 กม. ป้ายบอกทางสมุทรสงครามเส้นทางผ่านตำบลวัดประดู่จะเข้าเขตตำบลปลายโพงพางที่มีป้ายใหญ่บอกว่า “อบต. ปลายโพงพาง ยินดีต้อนรับ” ขยับเข้าไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร ก็จะเห็นซุ้มประตูวัดโคกเกตุให้เลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านตามป้ายเชิญชวนเขียนว่า “หมู่บ้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง”

อีกเส้นทางหนึ่ง : ไปเส้นทางจากตัวจังหวัดสมุทรสงครามไปตามถนนหมายเลข 3093 ถึงสามแยกเทศบาลเมืองฯ เลี้ยวซ้ายไปตามถนนหมายเลข 325 สมุทรสงคราม-ดำเนินสะดวก ราชบุรีข้ามสะพานแม่กลองไปประมาณ 4 กม. ผ่านวัดแก้วฟ้าเข้าสู่เขตอำเภออัมพวา จะมีป้ายไฟเหลืองเตือนให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานสมเด็จพระศรีสุริเยนทร์ ข้ามสะพานแม่กลองผ่านตำบลสวนหลวงจะมีป้ายบอกทางเป็นระยะ ๆ เมื่อผ่านหมู่บ้านของตำบลบางขันแตก จะทะลุเส้นทางสมุทรสงคราม-ปากท่อหมายเลข 3093 เลี้ยวขวาอีกประมาณ 4 กม. ถึงซุ้มประตูวัด วัดโคกเกตุให้เลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านท่องเที่ยวได้

ข้อมูลโปรแกรมนำเที่ยว

โปรแกรมท่องเที่ยว 1 วัน (ตั้งแต่เวลา 08.00-18.00 น. โดยเสียค่าบริการคนละ 300 บาท)

- 10.00 น. เดินทางถึงหมู่บ้านฯ นำเที่ยวชมวิถีชีวิตในลำคลองบ้านทรงไทย ริมคลอง
ชมเตาตาล ชั่งคักกึ่ง สวนส้มโอ และฝึกหัดพายเรือ
- 12.00 น. รับประทานอาหารพื้นบ้านของไทย
- 13.00 น. นำเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของอำเภอ เช่น อุทยาน ร.2, ตลาดน้ำ
ท่าคา, ค่ายบางกุ้ง, วัดกุฎีทอง, พิพิธภัณฑ์วัดเขายี่สาร โดยนั่งเรือล่องไป
ตามลำคลอง
- 18.00 น. เดินทางกลับ

โปรแกรมเที่ยว 2 วัน 1 คืน (ค่าที่พักพร้อมอาหาร 2 มื้อ คนละ 400 บาท)

วันแรก

- 11.00 น. รับประทานอาหารเที่ยงหรือ หมูย่าง ส้มตำ อาหารจากกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มเยาวชน
ตามอรัญชัย
- 13.00 น. ล่องเรือชมวิถีชีวิตตามสายน้ำ ลำคลอง ชมบ้านเรือนทรงไทย, ต้นตาล, วิธีการ
เคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว, การแปรรูปน้ำมะพร้าวเป็นวุ้นมะพร้าว และดื่มน้ำตาลสด
จากสวน
- 16.30 น. ฝึกพายเรือ ลงเล่นน้ำ ในลำประโดง
- 18.00 น. รับประทานอาหารเย็นด้วยบรรยากาศไทย ๆ พร้อมกับชมรสชาติอาหารที่แสน
อร่อยในสไตล์พื้นบ้าน
- 19.30 น. นำท่านสู่บรรยากาศที่เงียบสงบตามธรรมชาติ ชมสิ่งมหัศจรรย์ฝูงหิ่งห้อยนับ
หมื่นแสน กระทบแสงเพื่อภารกิจแห่งความรักบนต้นลำภู ผสมกับแสงดาว
ระยิบระยับบนท้องฟ้ายากที่จะหาชมจากที่อื่น ๆ ได้
- 21.15 น. เดินทางกลับบ้านพัก ณ บ้านเรือนไทยที่เรียงรายอยู่ริมฟากฝั่งคลอง

วันที่สอง

- 06.30 น. ตื่นเช้าอาบน้ำอาบทำ เพื่อเตรียมทำบุญตักบาตรพระภิกษุที่มารับบาตรทางเรือ
- 08.00 น. รับประทานอาหารเช้า

- 09.00 น. เตรียมลงเรือล่องสองฝั่งคลองชมวิถีชีวิตชาวไทยชนบทบ้านทรงไทย เรียบรายสองฝั่งคลองกับหมู่บ้านหลากหลาย ชมภูมิทอง พิพิธภัณฑวัดกุมรินทร์ บ้านดนตรี หุ่นกระบอก บ้านแมวไทย
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวันตามอสังขัยและชมจิตรกรรมฝาผนังไม้สักทองแกะสลักฝั่งไม้โมกมันวัดบางแค่น้อย ค่าบางกึ่ง อุทยาน ร.2 ดินแดนราชินิกุล
- 14.00 น. กลับถึงบ้านพักเก็บสัมภาระ เพื่อออกเดินทางกลับบ้าน

อัตราค่าใช้จ่าย

- ค่าที่พักอาหาร (พัก 1 คืน อาหาร 2 มื้อ) 400 บาท/ท่าน
 - ค่าเรือชมวิถีชีวิตบ้านริมคลองรอบตำบล 300 บาท/ลำ (12 ที่นั่ง)
 - ค่าเรือชมหิ้งห้อยยามค่ำคืน 800 บาท/ลำ (12 ที่นั่ง), 400 บาท/ลำ (4 ที่นั่ง)
 - ค่าท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตริมน้ำ 1,000 บาท/ลำ (12 ที่นั่ง) พร้อมไกด์ท้องถิ่น (อาชีพเช่น อุทยาน ร.2, ตลาดน้ำท่าเสา)
 - ค่าหรับท่านที่มาศึกษาดูงานฟังบรรยายสรุปบริการอาหารกลางวันและเครื่องดื่มท่านละ 100 บาท (เฉพาะเครื่องดื่มและผลไม้ 25 บาท/ท่าน)
- (ข้อมูล : เดือน พฤษภาคม 2544)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการทำวิจัย

วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูล ดังนี้

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ (documentary research) ที่เป็นทฤษฎีแนวคิด เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา และการศึกษาข้อมูลจากความคิดเห็น (survey research) ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยการศึกษาความคิดเห็นจากแบบสอบถาม (questionnaire) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง ทั้งที่ไปเข้า-เย็นกลับ และพักค้างแรม ซึ่งเป็นการจัดทำแบบสอบถามแบบปิด (close – end question) และแบบเปิด (open – end question) แบบสอบถามนักท่องเที่ยวกลุ่มประชากรตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ดำรวจข้อมูลพื้นฐานและความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

1. เพศ
2. ภูมิลำเนา
3. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด
4. รายได้ของท่านต่อเดือน
5. ท่านทราบว่าหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางจากแหล่งทั่วไป
6. ท่านมาเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางรวมสมาชิกที่มาท่องเที่ยวกี่คน
7. ท่านมาท่องเที่ยวมาพักกี่ขณะใด
8. ท่านมาเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางอย่างไร
9. ท่านประทับใจอะไรเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง
10. ฤดูที่ท่านชอบมาท่องเที่ยว คือ

ตอนที่ 2 แนวคิดของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวใน เขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

ส่วนที่ 2.1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยวในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง (สำหรับนักท่องเที่ยวไปเข้า-เย็นกลับ)

ส่วนที่ 2.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยวในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง (สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพักค้างแรม)

ส่วนที่ 2.3 ข้อมูลแบบสอบถามการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

ตอนที่ 3 แนวคิดของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

ฐานสากลและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 3.1 แนวคิดของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุงการท่องเที่ยว เช่นสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่พักแรม ให้ได้มาตรฐานสากล

ส่วนที่ 3.2 แนวคิดของนักท่องเที่ยวในการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ก่อนที่จะนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง และอาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจ แนะนำในรายละเอียดและแก้ไขแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ทำการลงรหัสข้อมูล เพื่อนำไปรวบรวมผลในเครื่องคอมพิวเตอร์ลำดับต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา เช่น นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวแบบไปเช้า-เย็นกลับ และที่เข้ามาพักค้างแรมในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาได้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 ตัวอย่าง จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง เฉลี่ยในเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคมของแต่ละปี นักท่องเที่ยวประมาณ 4,000 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษานี้ ใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ (accidental sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบ 100 รายตามที่กำหนดไว้

การเก็บข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาได้รวมข้อมูลจากภาคสนาม ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2544

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมจากเอกสารและแบบสอบถามของกลุ่มประชากรและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive method) และอธิบายโดยใช้สถิติ (descriptive statistics) ได้แก่สถิติร้อยละ (percentage) ดังนี้

1. พรรณนาจากความคิดเห็นแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาน
2. พรรณนาจากความคิดเห็นจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพานต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาน
3. พรรณนาแนวคิดจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาน ในการปรับปรุงและพัฒนา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อให้ได้การท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐานสากล และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ ปลาโยงพง จำนวน 100 คน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สำรวจข้อมูลพื้นฐานและความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 1 เพศ

1. เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ (%)
ชาย	48	48
หญิง	52	52
รวม	100	100

ผลปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่ได้รับแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย ชาย 48 คน (48%) หญิง 52 คน (52%) จะเห็นได้ว่าข้อมูลได้กระจายไปสู่เพศชายและเพศหญิงไม่ต่างกันมาก ดังนั้น ผลของการกรอกแบบสอบถามจะเป็นกระจายไปสู่ทั้ง 2 เพศ ที่มาท่องเที่ยว

ตารางที่ 2 ภูมิสำเนา

2. ภูมิสำเนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ภาคกลาง	68	68
ภาคเหนือ	17	17
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15	15
ภาคใต้	10	10
รวม	100	100

อันดับที่ 1 นักท่องเที่ยวมาจากภาคกลาง 68 คน (68%)

อันดับที่ 2 นักท่องเที่ยวมาจากภาคเหนือ 17 คน (17%)

อันดับที่ 3 นักท่องเที่ยวมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 คน (15%)

อันดับที่ 4 นักท่องเที่ยวมาจากภาคใต้ 10 คน (10%)

ผลปรากฏว่าผู้เข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่ 68 คน (68%) มาจากจังหวัดทางภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว ส่วนอันดับสอง เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทางภาคเหนือ 17 คน (17%) อันดับสาม เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 คน (15%) และอันดับสี่ เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทางภาคใต้ 10 คน (10%) ซึ่งจะเห็นได้ว่าอันดับที่ 2,3,4 นั้น มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด

3. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ประถมศึกษาตอนปลาย	4	4
มัธยมศึกษาตอนปลาย	35	35
ปริญญาตรี	55	55
สูงกว่าปริญญาตรี	6	6
รวม	100	100

- อันดับที่ 1 ปริญญาตรี 55 คน (55%)
 อันดับที่ 2 มัธยมศึกษาตอนปลาย 35 คน (35%)
 อันดับที่ 3 สูงกว่าปริญญาตรี 6 คน (6%)
 อันดับที่ 4 ประถมศึกษาตอนปลาย 4 คน (4%)

จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวมีการศึกษาระดับปริญญาตรี 55 คน (55%) รองลงมา คือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 35 คน (35%) ซึ่งสามารถสรุปได้ว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวนั้นจัดได้ว่าเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความรู้ไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 4 รายได้ของท่านต่อเดือน

4. รายได้ของท่านต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
น้อยกว่า 10,000 บาท	10	10
10,000 - 15,000 บาท	32	32
15,000 - 20,000 บาท	40	40
มากกว่า 20,000 บาท	18	18
รวม	100	100

อันดับที่ 1	รายได้ 15,000-20,000 บาท	จำนวน 40 คน (40%)
อันดับที่ 2	รายได้ 10,000-15,000 บาท	จำนวน 32 คน (32%)
อันดับที่ 3	รายได้มากกว่า 20,000 บาท	จำนวน 10 คน (10%)
อันดับที่ 4	รายนี้น้อยกว่า 10,000 บาท	จำนวน 18 คน (18%)

จะเห็นได้ว่าผู้มาท่องเที่ยว 40 คน (40%) มีรายได้ต่อเดือน 15,000-20,000 บาท รองลงมาคือจำนวน 32 คน (32%) มีรายได้ต่อเดือน 10,000-15,000 บาท อันดับสาม มีจำนวน 10 คน (10%) มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวนั้นมีรายได้ค่อนข้างดี

ตารางที่ 5 ท่านทราบว่ามีหมู่บ้านปลายโพรงจากแหล่งข่าวใด

5. ท่านทราบว่ามีหมู่บ้านปลายโพรงจากแหล่งข่าวใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
โทรทัศน์	22	22
หนังสือพิมพ์/หนังสือท่องเที่ยว	46	46
วิทยุ	18	18
เอกสารประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ฯ	14	14
รวม	100	100

- อันดับที่ 1 ทราบจากหนังสือพิมพ์/หนังสือท่องเที่ยว จำนวน 46 คน (46%)
 อันดับที่ 2 ทราบจากโทรทัศน์ จำนวน 22 คน (22%)
 อันดับที่ 3 ทราบจากวิทยุ จำนวน 18 คน (18%)
 อันดับที่ 4 ทราบจากเอกสารประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพรง จำนวน 14 คน (14%)

จะเห็นได้ว่า อันดับที่ 1 เป็นการทราบจากหนังสือพิมพ์/หนังสือท่องเที่ยว ซึ่งมีจำนวน 46 คน (46%) เนื่องจากสื่อดังกล่าวได้มีออกมามากในขณะนี้ ส่วนอันดับที่ 2 รองลงมา เป็นการทราบจากโทรทัศน์ ซึ่งมีจำนวน 22 คน (22%) และอันดับที่ 3 เป็นการทราบวิทยุ จำนวน 18 คน (18%) เนื่องจากสื่อทั้งสองชนิดนี้ได้ออกมาประชาสัมพันธ์อยู่ตลอดเวลาทำให้นักท่องเที่ยวได้ข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียด

ตารางที่ 6 ท่านมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง รวมสมาชิกที่มาท่องเที่ยวจำนวนกี่คน

6. ท่านมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง รวมสมาชิกที่มาท่องเที่ยวจำนวนกี่คน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เดินทางมาคนเดียว	2	2
เดินทาง 2 คน	23	23
เดินทางระหว่าง 2-4 คน	31	31
เดินทางมากกว่า 4 คน	44	44
รวม	100	100

อันดับที่ 1	เดินทางมากกว่า 4 คน	จำนวน 44 คน (44%)
อันดับที่ 2	เดินทางระหว่าง 2-4 คน	จำนวน 31 คน (31%)
อันดับที่ 3	เดินทาง 2 คน	จำนวน 23 คน (23%)
อันดับที่ 4	เดินทางมาคนเดียว	จำนวน 2 คน (2%)

จะเห็นว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านฯ นั้นส่วนใหญ่จะเป็นการเดินทางมากกว่า 4 คน ซึ่งมีจำนวน 44 คน รองลงมาคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาระหว่าง 2-4 คน ซึ่งมีจำนวน 31 คน (31%) และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมา 2 คน นั้นมีจำนวน 23 คน แต่นักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางมาคนเดียวนั้นมีจำนวนแค่เพียง 2 คนเท่านั้น (2%) แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวเป็นกลุ่มมากกว่าเดินทางคนเดียว

ตารางที่ 7 การท่องเที่ยวในลักษณะใด

7. การมาท่องเที่ยวในลักษณะใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
มาเช้ากลับเย็น ไม่พักค้างแรม	42	42
พักในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง	56	56
พักบ้านพักบริเวณใกล้เคียง	2	2
รวม	100	100

- อันดับที่ 1 พักค้างแรมในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง จำนวน 56 คน (56%)
 อันดับที่ 2 มาเช้ากลับเย็น ไม่พักค้างแรม จำนวน 42 คน (42%)
 อันดับที่ 3 พักบ้านพักบริเวณใกล้เคียง จำนวน 2 คน (2%)

จะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักค้างแรมในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง มีจำนวนถึง 56 คน (56%) เนื่องจากอาจจะอยากสัมผัสบรรยากาศที่เป็นไทย ๆ และได้สัมผัสถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านอย่างแท้จริง และนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางมาเช้า-เย็นกลับ นั้นมีจำนวน 42 คน (42%) เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวอยู่ใกล้กรุงเทพฯ จึงสามารถเดินทางไป-กลับได้ ในเวลาเพียงวันเดียวสามารถเที่ยวได้หลายจุด

ตารางที่ 8 ท่านมาท่องเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางพักค้างคืนอย่างไร

8. ท่านมาท่องเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ ปลายโพงพางพักค้างคืนอย่างไร	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เช้ากลับเย็น	42	42
พักค้างแรม 1 คืน	26	26
พักค้างแรม 2 คืน	20	20
พักค้างแรมมากกว่า 2 คืน	12	12
รวม	100	100

จะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวที่นิยมพักค้างแรมในหมู่บ้านอนุรักษ์นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น นักท่องเที่ยวที่พักค้างแรม 1 คืน จำนวน 26 คน (26%) พักค้างแรม 2 คืน จำนวน 20 คน (20%) และ พักค้างแรมมากกว่า 2 คืน จำนวน 12 คน แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวนิยมพักค้างแรมที่หมู่บ้านฯ ไม่เกิน 2 คืน

ตารางที่ 9 ท่านเข้ามาท่องเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง ท่านประทับใจอะไรมากที่สุด

9. ท่านเข้ามาท่องเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางท่านประทับใจอะไรมากที่สุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ดูหิ่งห้อยตอนกลางคืน	64	64
ชมสวนผลไม้	16	16
ธรรมชาติลำคลองและแม่น้ำ	15	15
อื่น ๆ	5	5
รวม	100	100

อันดับที่ 1 ประทับใจดูหิ่งห้อยตอนกลางคืน จำนวน 64 คน(64%)

อันดับที่ 2 ประทับใจชมสวนผลไม้ จำนวน 16 คน (16%)

อันดับที่ 3 ประทับใจธรรมชาติและลำคลอง จำนวน 15 คน (15%)

อันดับที่ 4 ประทับใจอื่น ๆ จำนวน 5 คน (5%)

จะเห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประทับใจในการดูหิ่งห้อยตอนกลางคืน เป็นจำนวน 64 คน (64 %) เพราะหาดูได้ยากในสภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมเท่านั้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลแบบสอบถามการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและ
เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

ตารางที่ 10 ส่วนที่ 2.1 สำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง (สำหรับนักท่องเที่ยวเข้าไปเย็นกลับ)

ส่วนที่ 2.1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง (สำหรับนักท่องเที่ยวเข้าไปเย็นกลับ)	ดีมาก (%) จำนวนคน	ดี (%) จำนวนคน	พอใช้ (%) จำนวนคน	ยังต้องปรับปรุง (%) จำนวนคน	รวม (%) จำนวนคน
1.1 ความสะดวกในการสอบถามข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	28.57% 12	47.61% 20	19.04% 8	4.76% 2	100% 42
1.2 การให้บริการข้อมูลของศูนย์บริการข้อมูลของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง	26.19% 11	42.58% 18	23.80% 10	7.14% 3	100% 42
1.3 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอนุรักษ์ปลายโพงพางมีความสะอาดเพียงพอหรือไม่	23.80% 10	35.71% 15	28.57% 12	11.90% 5	100% 42
1.4 ความปลอดภัยของบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น แม่น้ำ ถ้ำคลองทางเดินชมธรรมชาติ สวนผลไม้	19.04% 8	47.61% 20	26.19% 11	7.14% 3	100% 42
1.5 ความสะอาดของอาหาร เครื่องดื่ม ในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง	23.08% 10	52.38% 22	19.04% 8	4.76% 2	100% 42
รวม	24.13% 10.2	45.18% 19	23.33% 9.8	7.14% 3	100% 42

หมายเหตุ : มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง (ไปเช้า – เย็นกลับ) ในช่วงที่แจกแบบสอบถามจำนวน 42 ชุดแบบสอบถาม จากจำนวน 100 ชุด แบบสอบถาม

11. ความสะดวกในการสอบถามข้อมูลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

จะเห็นได้ว่า 12 คน (28.57%) ตอบแบบสอบถามว่าดีมาก สะดวกสบาย สามารถได้รับความสะดวกสบายในการสอบถามข้อมูล จาก 20 คน (47.61%) ได้ตอบแบบสอบถามว่าดี และ 8 คน (19.04%) ตอบว่าพอใช้สนับสนุนคำตอบข้างต้นซึ่งสะดวกในการสอบถามข้อมูล เนื่องจากมีศูนย์ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าเห็นได้ง่าย

12. การให้บริการข้อมูลของศูนย์บริการข้อมูลของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

จะเห็นได้ว่า 11 คน (26.19%) ได้ตอบแบบสอบถามการให้บริการข้อมูลของศูนย์บริการว่าดีมาก มีนักท่องเที่ยวถึง 18 คน (42.5) ตอบว่าบริการข้อมูลดี และ 10 คน (23.80) ตอบว่าพอใช้ สนับสนุนคำตอบอื่น เนื่องจากศูนย์บริการให้บริการข้อมูลเป็นแบบนับข้อมูลเส้นทางท่องเที่ยว ภายหลังได้ดำเนินการตามแผนแม่บทที่ต้องดำเนินการเร่งด่วนระดับ 1 ในปี 2543 ในการให้บริการ

13. แหล่งท่องเที่ยวในเขตอนุรักษ์ปลายโพงพางมีความสะอาดเพียงพอหรือไม่

จะเห็นได้ว่า 10 คน (23.80) ตอบว่าสะอาดมาก และ 15 คน (35.71) ตอบว่าสะอาดระดับดี และ 12 คน (28.57) ตอบว่าสะอาดพอใช้ เนื่องจากความสะอาดถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีการจัดเก็บขยะทุกวัน และมีรถขนขยะไปทิ้งทุกวันจึงทำให้หมู่บ้านอนุรักษ์ไม่สกปรกและเจ้าหน้าที่เอาใจใส่ดีเยี่ยม เกี่ยวกับการทิ้งขยะ และมีการจัดถังขยะไว้ตามทางเดินของสถานที่ท่องเที่ยวทุก ๆ จุด เพื่อความสะอาด ในเรื่องการจัดเก็บขยะและซื้อรถขนขยะนำไปทิ้งทุกวัน จึงแทบจะไม่มีใครเลยตอบว่ายังต้องปรับปรุง

14. ความปลอดภัยของบริเวณแหล่งท่องเที่ยว เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ทางเดินชมธรรมชาติ สวนผลไม้

จะเห็นได้ว่า 8 คน (19.04) ตอบว่ามีความปลอดภัยดีมาก มีนักท่องเที่ยว 20 คน (47.61) ตอบว่าดี คือมีความปลอดภัยระดับดี และ 11 คน (26.19) ตอบว่าพอใจ เป็นการสนับสนุนความปลอดภัย เนื่องจากหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง ได้จัดทำทางเดินที่มีมาตรฐาน มีป้ายเตือนบริเวณที่จะเกิดอันตรายตลอดเส้นทาง มีเส้นทางที่แน่นอน ทำให้ง่ายต่อการเดินทางท่องเที่ยวและเดินทางกลับมายังสำนักงานของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางเป็นการปรับปรุงจัดการสถานที่ท่องเที่ยวเป็นอย่างดีมาก

15. ความสะอาดของอาหาร เครื่องดื่ม ในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

จะเห็นได้ว่า 10 คน (23.08) ตอบว่าสะอาดดีมาก และ 22 คน (52.38) ตอบว่าสะอาดดี และ 8 คน ตอบว่าพอใช้ เนื่องจากในบริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ได้จัดบริเวณร้านอาหารเครื่องดื่มไว้บริการนักท่องเที่ยวบริเวณสำนักงาน จัดการกับเศษอาหารและขยะอย่างมีคชิต และมีการนำไปทิ้งทุกวัน จึงทำให้ร้านค้ามีความสะอาด แต่มีนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มที่ให้ความเห็นว่าต้องปรับปรุงให้ได้มาตรฐานกว่านี้ และสะอาดกว่านี้ จึงต้องคอยตรวจดูอยู่ตลอดเวลาเกี่ยวกับความสะอาดของอาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 11 ส่วนที่ 2.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่พักในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ ปลายโพงพาง

ส่วนที่ 2.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่พักในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง (สำหรับนักท่องเที่ยวพักค้างแรม)	ดีมาก (%) จำนวนคน	ดี (%) จำนวนคน	พอใช้ (%) จำนวนคน	ยังต้องปรับปรุง (%) จำนวนคน	รวม (%) จำนวนคน
16. ความสะอาดรวดเร็วในการจองบ้านพัก	13.80% 8	41.40% 24	20.70% 12	24.14% 14	100% 58
17. จำนวนบ้านพักมีเพียงพอหรือไม่	10.34% 6	48.28% 28	31.03% 18	10.34% 6	100% 58
18. ความสะอาดของบ้านพัก	10.34% 6	55.17% 32	24.14% 14	10.34% 6	100% 58
19. สาธารณูปโภคของบ้านพัก เช่น ห้องน้ำ ห้องสุขา ไฟฟ้า ฯลฯ	6.90% 4	55.17% 32	27.59% 16	6.90% 4	100% 58
20. ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	5.17% 3	58.62% 34	27.59% 16	10.34% 6	100% 58
21. อัตราค่าใช้จ่ายในค่าบริการที่พัก	8.62% 5	60.34% 35	25.86% 15	5.17% 3	100% 58
รวม	8.90% 5.16	53.16% 30.83	26.15% 15.16	11.20% 6.5	100% 58

หมายเหตุ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาพักที่หมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางในช่วงที่แจกแบบสอบถามจำนวน 58 ชุดแบบสอบถาม จากจำนวน 100 ชุดแบบสอบถาม

16. ความสะดวก รวดเร็วในการจองบ้านพักในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงทาง

จะเห็นได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยว 8 คน (13.8) ตอบว่า มีความสะดวกในการจองห้องพัก และอีก 24 คน (41.4) ตอบว่าดี แต่ยังมีนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มที่ให้ความเห็นว่าการจองบ้านพักนั้น ยังต้องมีการปรับปรุง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าการจองบ้านพักจะต้องมาวันแรกที่เปิดให้จอง ถ้าผ่านไป แล้วบ้านพักอาจจะเต็มจึงทำให้พลาดโอกาส ทำให้ต้องมาแต่เช้าในวันที่เปิดจอง โดยเฉพาะผู้ที่จะไป ในช่วงวันหยุดหรือเทศกาล แต่ในปัจจุบันสามารถจองทางโทรศัพท์ได้ ทำให้สะดวกขึ้น

17. จำนวนบ้านพักมีเพียงพอหรือไม่

จะเห็นได้ว่า 28 คน (48.28) ตอบว่ามีความเพียงพอดี และอีก 18 คน (31.03) ตอบว่าอยู่ในขั้นพอใช้ ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในขณะนั้น เพราะแต่ละคนมีช่วงของการท่องเที่ยวไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ยังต้องขึ้นอยู่กับว่าเป็นช่วงเทศกาลหรือวันหยุดหรือไม่

18. ความสะอาดของบ้านพัก

จะเห็นได้ว่า 6 คน (10.34) ตอบว่าสะอาดดีมาก และ 32 คน (55.17) ตอบว่าสะอาดดี เป็นการแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงพัฒนาที่ดี สะอาด บ้านพักแต่ละหลังจะมีการดูแลบ้านพักของตนเป็นอย่างดี

19. สาธารณูปโภคของบ้านพัก เช่น ห้องน้ำ ห้องสุขา ไฟฟ้า ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า 4 คน (6.9) ตอบว่า ดีมาก และ 32 คน (55.17) ตอบว่าดี และ 16 คน (27.59) ตอบว่าพอใช้ เนื่องจากหมู่บ้านฯ มีไฟฟ้าที่ต่อเข้ามาถึง มีน้ำสะอาด ไม่มีตะกอน ทำให้มีน้ำใช้ตลอดไม่ขาดสำหรับบ้านพักทุกหลัง และบ้านพักเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งมีห้องน้ำที่อยู่ในบ้านพักแต่ละหลังมีการจัดสาธารณูปโภคไว้ให้พร้อมเพียงทุกอย่างพร้อมด้วยพัดลมตั้งโต๊ะห้องละ 1 ตัว

20. ความปลอดภัยบริเวณที่พัก

จะเห็นได้ว่า 34 คน (58.62) ตอบว่าปลอดภัยดี เนื่องจากในตอนกลางคืนมีเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี

21. อัตราค่าใช้จ่ายในค่าบริการที่พัก

จะเห็นได้ว่า 5 คน (8.62) ตอบว่า ดีมาก และ 35 คน (60.34) ตอบว่าดี และ 15 คน (25.86) ตอบว่าพอใช้ ซึ่งเป็นไปในทางบวกทั้งหมด เนื่องจากการคิดอัตราค่าบริการเป็นการคิดแบบต่อคน จึงไม่ยุ่งยาก และอัตราดังกล่าวเป็นอัตราที่รวมค่าอาหารไว้เรียบร้อยแล้ว

ตารางที่ 13 ส่วนที่ 2.3 การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการใน
เขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาน

ส่วนที่ 2.3 ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้ ให้บริการในเขตหมู่บ้าน อนุรักษ์ปลายโพงพาน	ดีมาก (%) จำนวนคน	ดี (%) จำนวนคน	พอใช้ (%) จำนวนคน	ยังต้องปรับปรุง (%) จำนวนคน	รวม (%) จำนวนคน
22. การประชาสัมพันธ์ต่อนัก ท่องเที่ยว	20% 20	72% 72	6% 6	2% 2	100% 100
23. การแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลาย โพงพาน	22% 22	64% 64	12% 12	2% 2	100% 100
24. การให้ความรู้แก่นักท่อง เที่ยวในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของหมู่บ้านฯ	10% 10	62% 62	18% 18	10% 1	100% 100
25. การดูแลด้านความปลอดภัย	12% 12	78% 78	6% 6	4% 4	100% 100
รวม	16% 16	69% 69	10.5% 10.5	4.5% 4.5	100% 100

22. การประชาสัมพันธ์ต่อนักท่องเที่ยว

จะเห็นได้ว่า 20 คน (20) ตอบว่าดีมาก และ 72 คน (72) ตอบว่าดี พร้อมทั้ง 6 คน (6) ตอบว่าพอใช้ ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่าการประชาสัมพันธ์ที่ดี เพราะนักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลเป็นอย่างดี พร้อมทั้งศูนย์บริการมีการปรับปรุง พัฒนาสถานที่และบุคลากรให้มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี

23. การแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

จะเห็นได้ว่า 22 คน (22) ตอบว่าดีมาก และ 64 คน (64) ตอบว่าดี และ 18 คน (18) ตอบว่าพอใช้ ซึ่งได้มีการพัฒนาอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง และบุคลากรทุกคนต้องมีความรู้ทุก ๆ ส่วนของผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน ตลอดจนพันธุ์ไม้ จึงทำให้สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางได้

24. การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

จะเห็นได้ว่า 10 คน (10) ตอบว่าให้ความรู้ดีมาก และ 62 คน (62) ตอบว่าให้ความรู้ดี และ 18 คน (18) ตอบว่าพอใช้ เนื่องจากได้มีการอบรมเกี่ยวกับกฎระเบียบให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกคน มีการแจกเอกสาร พร้อมทั้งมีการเขียนระเบียบไว้ในป้ายประกาศให้เกิดความปลอดภัยเป็นแนวทางเดียวกัน และในการร่วมกันอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

25. การดูแลด้านความปลอดภัย

จะเห็นได้ว่า 12 คน (12) ตอบว่าดีมาก และ 78 คน (78) ตอบว่าดี และ 6 คน (6) ตอบว่าพอใช้ ทำให้ทราบได้ว่าเจ้าหน้าที่แต่ละคนที่ปฏิบัติงานอยู่แต่ละจุดของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางดูแลและรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวแต่ละวันมีจำนวนมาก โดยเฉพาะช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องทำงานหนัก

ตอนที่ 3 แนวคิดของนักท่งเกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล และการให้บริการในหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ปลายโพงพาง

ส่วนที่ 3.1 ความคิดเห็นในการจัดการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ปลายโพงพางและสถานที่พักผ่อน ให้ได้มาตรฐานสากล

1. อยากให้ทำสะพานทางเดินเลียบคลองมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่
2. อยากให้มีการจัดกิจกรรมทางน้ำเพิ่มขึ้น เช่น หัดพายเรือ เล่นกีฬาทางน้ำ และกิจกรรมทางน้ำอื่น ๆ
3. ควรมีการเพิ่มเติมในการทำอาหารพื้นบ้าน หรือจัดเป็นศูนย์สาธิตอาชีพของคนในบริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์
4. ควรมีบ้านพักทรงไทยในหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ให้มากขึ้น
5. พันธุ์ไม้ตามหมู่บ้านอนุรักษ์ควรติดชื่อ เพื่อเป็นความรู้แก่นักท่องเที่ยว
6. ควรมีการพัฒนาบางจุดให้สามารถลงเล่นน้ำได้ นอกจากการนั่งเรือชมทิวทัศน์
7. บ้านพักแต่ละหลังอยู่ไกลกันเกินไป เนื่องจากเป็นบ้านส่วนตัวของผู้เปิดให้บริการในหมู่บ้านอนุรักษ์

ส่วนที่ 3.2 ความคิดเห็นในการจัดการพัฒนาการให้บริการในหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ปลายโพงพาง
ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1. บ้านทรงไทยในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางแต่ละหลังมีมาตรฐานแตกต่างกัน ควรมีการปรับปรุงให้ใกล้เคียงกัน
2. เจ้าของบ้านที่เปิดให้บริการก็มีมาตรฐานแตกต่างกัน ควรจัดอบรมให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน
3. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าเดิม
4. เพิ่มการบริการห้องแอร์ให้มีมาตรฐานเดียวกัน
5. สินค้าของที่ระลึกควรมีมากกว่าที่อยู่และควรจัดจำหน่ายที่บริเวณที่ทำกรหมู่บ้านอนุรักษ์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
6. ควรมีโปรแกรมการท่องเที่ยวเรือให้ไปไกลกว่าเดิม เนื่องจากอยู่ติดแม่น้ำแม่กลองสามารถเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำเพิ่มเติมได้อีก
7. ควรเพิ่มจุดบริการรถยนต์รับ-ส่ง เนื่องจากผู้เดินทางเมื่อไม่มีรถยนต์ส่วนตัวต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเหมารถยนต์ในราคาสูง จากสถานีขนส่งรถสาธารณะ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาและวิจัย

สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้ จากการศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี แนวความคิด และทำการศึกษาคำคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการจัดการบริการ พร้อมทั้งการศึกษานโยบายของนักท่องเที่ยวกลุ่มประชากรตัวอย่างในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เป็นมาตรฐานสากล และการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ โดยสรุปผลจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวกลุ่มประชากร ตัวอย่าง 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปการสำรวจพื้นฐานและแสดงความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเพศชาย มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มาจากภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะมาในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดเทศกาล การศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาดังแต่มีมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงปริญญา โดยมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาทต่อเดือน โดยทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งการมานั้นจะนิยมเดินทางมาเป็นกลุ่มตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป ส่วนการค้างแรมนั้น ส่วนใหญ่จะค้าง 1 คืน และอัตราส่วนนักท่องเที่ยวที่ไปเข้า-เย็นกลับ อยู่ในอัตราใกล้เคียงกัน โดยผู้ที่พักค้างคืนจะประทับใจในการดูหิ่งห้อยตามต้นลำพูในตอนกลางคืนที่ต้องเรือชมตามลำคลอง

ตอนที่ 2 ข้อมูลแบบสอบถามการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและบุคคลผู้ให้บริการในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง

2.1 สรุปผลการศึกษาจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง (สำหรับนักท่องเที่ยวไปเช้า – เย็นกลับ)

สรุปได้ว่า ภายหลังจากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้านปลายโพงพาง สำหรับนักท่องเที่ยวไปเช้า – เย็นกลับ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเป็นไปใน

ทางบวกส่วนใหญ่ คือ พอใจต่อสถานที่ท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นเป็นไปในแนวทางที่ดีมาก ดี พอใช้ และมีความสะดวกในการสอบถามข้อมูล เพราะมีที่ตั้งศูนย์บริการอยู่ที่ทางเข้าจึงสะดวก และศูนย์ให้บริการข้อมูลด้านนิทรรศการ เอกสารประวัติ ทั้งจัดแสดงและแจกแผ่นพับเป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความสะอาดเพียงพอ มีการเก็บขยะทุกวันไปทิ้ง และมีความปลอดภัย มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลทั้งกลางวันและกลางคืน ทำให้เกิดความรู้สึกต้องการจะกลับมาอีกเมื่อมีโอกาสแต่มีบางส่วนที่ต้องมีการปรับปรุงอยู่บ้างเล็กน้อย โดยเฉพาะเรื่องความสะดวกของร้านค้าและเครื่องดื่ม

2.2 สรุปผลการศึกษาจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้านสถานที่พักผ่อน
ดังนี้

สรุปได้ว่า ภายหลังจากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่พักผ่อนในหมู่บ้านปลายโพงพาง สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อนมีคำตอบดีมาก ดี และพอใช้ เป็นส่วนใหญ่ โดยมีความคิดเห็นว่ามีความสะดวกในการจองบ้านพัก ไม่สับสน รวดเร็ว มีจำนวนบ้านพักที่เพียงพอ บ้านพักมีความสะอาด สาธารณูปโภครวมไฟฟ้า ประปาภายในห้องน้ำ พัดลม พร้อมหมดทุกอย่าง ตลอดจนความปลอดภัยของบ้านพัก สามารถเข้าพักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ โดยราคาย่านพักราคาถูกไม่แพง

2.3 สรุปผลแบบสอบถามการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

สรุปได้ว่า ภายหลังจากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในหมู่บ้านปลายโพงพาง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นไปในทางบวก คือมีความพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการตอบว่า ดีมาก ดี พอใช้ มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การแนะนำแหล่งท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวประกอบกับมารยาทและการแต่งการที่สุภาพเป็นรูปแบบ และจัดการจราจรกับการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก สรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเป็นที่ประทับใจนักท่องเที่ยวอย่างมาก มีส่วนน้อยที่ให้ความคิดเห็นว่าการปรับปรุงแก้ไข เช่นการประชาสัมพันธ์ แนะนำแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 สรุปความคิดเห็นในการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

สรุปความคิดเห็นในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว เช่น สถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนให้ได้มาตรฐานสากล

สรุปผลแนวคิดของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุงและพัฒนา พร้อมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่สถานที่เที่ยวและสถานที่พักผ่อนให้ได้มาตรฐานสากล ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีความประสงค์จะให้ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการนำเที่ยวในหลายด้านเพิ่มขึ้นอีก ไม่ว่าจะเป็นด้านสถานที่ เช่น มีป้ายชื่อต้นไม้ มีศาลาพักผ่อน มีลานจอดรถที่กว้างขึ้น ตลอดจนด้านสถานที่พักผ่อนให้มีมากขึ้น

3.2 สรุปความคิดเห็นในการจัดการของผู้ให้บริการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สรุปผลแนวคิดของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความประสงค์อยากจะให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการได้แนะนำและบริการเพิ่มมากขึ้น และควรทำของที่ระลึกเพื่อขายเป็นของที่ระลึก มารยาทในการพูดจา การจัดแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพพง

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพพง ปรากฏว่า ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวรวมไปถึงสถานที่พักผ่อน ทำให้ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพอใจอย่างมาก 80 % - 90 % ของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวให้คำชมเชยและจะกลับมาท่องเที่ยวอีกเมื่อมีโอกาสในอนาคต แต่มีส่วนน้อยที่ให้ปรับปรุงอยู่บ้าง เช่น เกี่ยวกับความสะอาดของร้านค้าซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำให้สะอาดอยู่เสมอ จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวจะเห็นได้ว่าการพัฒนาของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพพง ทั้งการพัฒนาด้านสถานที่อยู่ตลอดเวลา การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ และปฏิบัติเป็นไปตามแนวทางแผนงานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว เป็นไปในแนวทางที่ดี และมีการปรับปรุงบางส่วนเท่านั้นเป็นส่วนน้อย

2. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เป็นไปในทางที่ดี ส่วนใหญ่พอใจต่อการบริการและการให้คำแนะนำของผู้ให้บริการของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพพง เป็นไปด้วยดีจะเห็นได้ว่าการพัฒนาปรับปรุงเจ้าหน้าที่ของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพพง ในการอบรม สัมมนาแนะนำ เพิ่มความรู้ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจอยู่ตลอดเวลา ทำให้ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเป็นไปในแนวทางเดียวกันคือ พอใจ ซึ่งส่วนน้อยที่ให้ปรับปรุงแต่เฉพาะเรื่องการให้คำแนะนำซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

เชิงนโยบาย

1. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อติดตามประเมินทุกๆปีให้เป็นไปตามแผนแม่บทการจัดการ
2. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ ควรได้เพิ่มงบประมาณกำลังเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้นกว่านี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแรงกระแสนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแลอุทยานแห่งชาติก็คือหน่วยงานหลักในการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อมต้นน้ำ
3. ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานของราชการอื่น โดยเฉพาะ อ.บ.ต. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักท้องถิ่นในการบริหารงานด้วยตนเอง ซึ่งมีนโยบายในการอนุรักษ์อยู่ด้วยให้เข้าร่วมประชุม จัดอบรมร่วมกันอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นกำลังใจในการประชาสัมพันธ์ในการอนุรักษ์ต่อไป

เชิงปฏิบัติการ

1. ในการบริหารงานหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง ควรจะได้จัดบุคคลและอัตรากำลังให้เหมาะสมกับงานและ โครงการที่ดำเนินการแต่ละแผนก ให้ตรงตามงานและบุคลากรที่เหมาะสม
2. ควรได้มีการจัดประชุมทุกเดือน พร้อมทั้งแนะนำ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล กฎหมายที่มีการเปลี่ยนแปลง และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ทั่วประเทศ และข้อมูลอื่นๆที่จำเป็นให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอยู่เสมอ
3. การอบรมสัมมนาควรได้มีการให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมและสัมมนาภายนอกหน่วยงานให้ทั่วถึงซึ่งกันและกัน และนำข้อมูลมาสรุป ชี้แจงและอธิบายการประชุมให้เจ้าหน้าที่คนอื่นได้รับทราบ
4. ควรได้แจกเอกสารให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบในการพัฒนาปรับปรุงหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพางแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งออกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

ตอนที่ 3 แนวคิดในการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ แบ่งเป็น 2 ส่วน

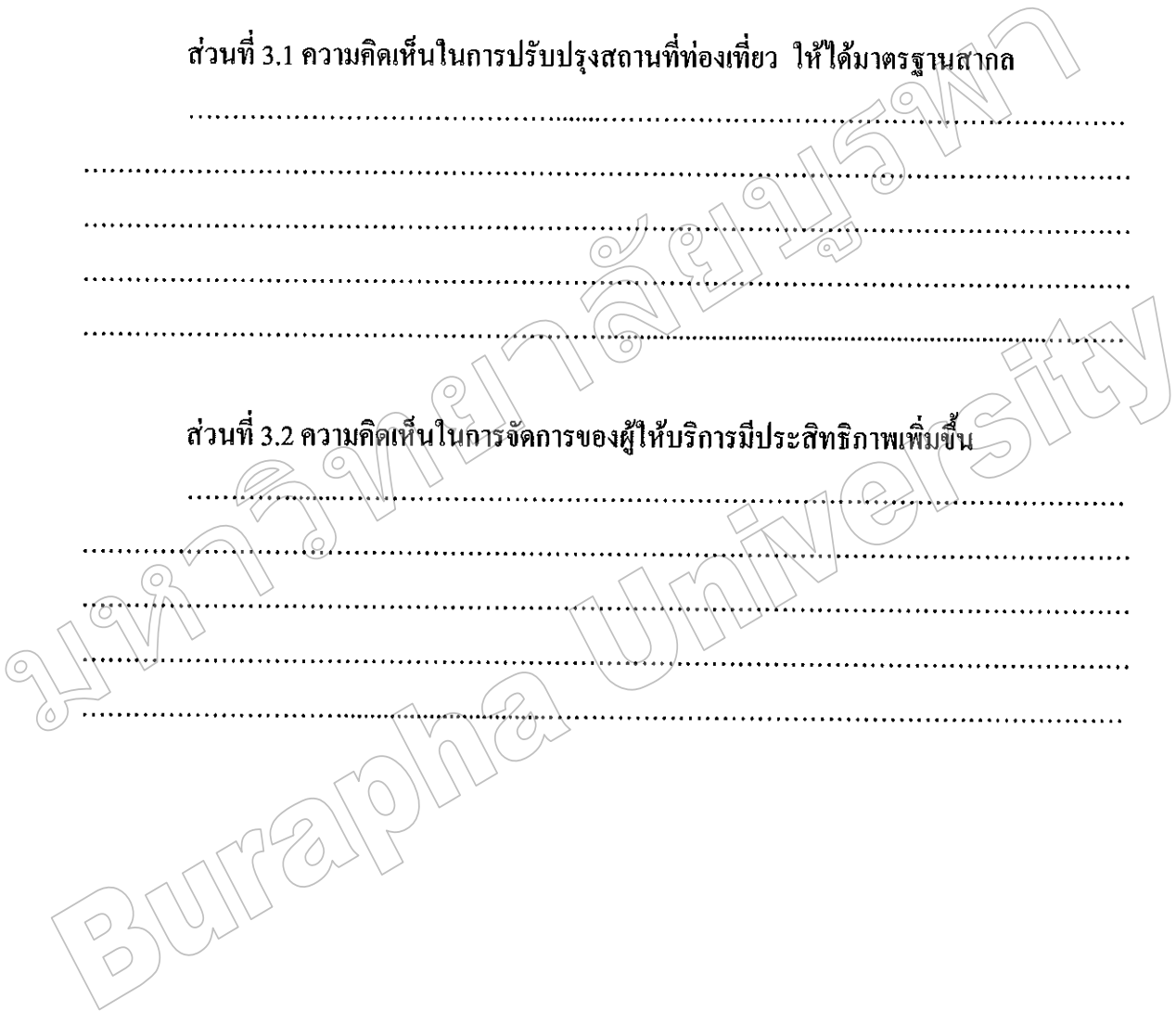
โปรดแสดงความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของท่านที่เข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ ด.ปลายโพพวง เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวในอนาคต

ส่วนที่ 3.1 ความคิดเห็นในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐานสากล

.....
.....
.....
.....
.....

ส่วนที่ 3.2 ความคิดเห็นในการจัดการของผู้ให้บริการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542, เมษายน-มิถุนายน). จังหวัดการท่องเที่ยวปีที่ 18 เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). รายงานสถิติประจำปี 2542. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, หน้า 9.
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2542). รายงานสถิติประจำปี 2542 ระหว่าง ค.ศ. 1960-1999. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, หน้า 1.
4. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2541-2542) AMAZING THAILAND สมุทรสงคราม
5. ปลอดประสพ สุรัสวดี.(2542). นโยบายของ ดร.ปลอดประสพ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ มอบให้ ส่วนอุทยานแห่งชาติ. วารสารกรมป่าไม้, 57 (ฉบับพิเศษ 2), หน้า 84.
6. ประมินทร์ แส่นประสิทธิ์. (2543). รูปแบบการจัดหมู่บ้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ปลายโพงพง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม.
7. ประสมสุข คีอินทร์. (2531). การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล, หน้า 121.
8. ภราเดช พษ์ฉวีเชียร. (2539, เมษายน-มิถุนายน). พัฒนาท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน. จุลสารการท่องเที่ยวปีที่ 15 เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., หน้า 4-7.
9. สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2539). การบริหารการมีส่วนร่วมกรณีศึกษาโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน. กรุงเทพฯ : สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, หน้า 5.
10. สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2543). การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปี 2543. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส, หน้า 115-122.
11. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (วท.). (2540). แผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ฉบับสรุปสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., หน้า 6-7.

12. สถาบันวิจัยเพื่อการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2540). การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, หน้า 3-55.
13. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2540). การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษานิเวศ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, หน้า 2-17.
14. สุพรรณิ ไชยอำพร และสนธิ สมัครงการ. (2535). การวิเคราะห์ทางสังคมเพื่อการพัฒนาแนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, หน้า 137.
15. สุภรณ์ โอเจริญ. (2541). มอญในเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, หน้า 13-103.
16. เสรี วงศ์ไพจิตร. (2534). จุดหักเหของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ชนวนให้เกิดขบวนการนิเวศวิทยาการเมือง. เอกสารวิจัยเสนอต่อวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., หน้า 189-214.
17. องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อศท.). (2509). ผลงานในรอบ 5 ปี 2503-2507. กรุงเทพฯ : สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, หน้า 12-14.
18. Babbie, E. (1992) **The Praticce of Social Research**. California. 495 P : Wadsworth Publishing.
19. David T. Schaller. (2000, August 10). Indigenous Ecotourism and Sustainable Development. The Case of Rio Blanco, Ecuador (online). Available : <http://www.eduweb.com/schaller/Rio Blanco Summary.html>.
20. Haywood, Michael K. (1998). Responsible and Responsive Tourism Planning in the Community. Bangkok : Tourism Management, p. 105-106.

มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก

Burapha University

แบบสอบถาม

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว และผู้ให้บริการในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์
บ้านทรงไทย ต. ปลายโพงพาง อ. อัมพวา จ. สมุทรสงคราม โดย ตาม ที่ท่านต้องการ
เพียง 1 ช่องแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน

1-2-3		รหัสข้อมูล
ตอนที่ 1 สํารวจข้อมูลพื้นฐานและความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว		☐ ☐
1	เพศ (1) ☐ ชาย (2) ☐ หญิง	☐ 4
2	ภูมิลำเนา (1) ☐ ภาคกลาง (2) ☐ ภาคเหนือ (3) ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (4) ☐ ภาคใต้	☐ 5
3	ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด (1) ☐ ประถมศึกษาตอนปลาย (2) ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย (3) ☐ ปริญญาตรี (4) ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	☐ 6
4	รายได้ของท่านต่อเดือน (1) ☐ น้อยกว่า 10,000 บาท (2) ☐ 10,000 - 15,000 บาท (3) ☐ 15,000 - 20,000 บาท (4) ☐ มากกว่า 20,000 บาท	☐ 7
5	ท่านทราบว่าหมู่บ้านเชิงอนุรักษ์ปลายโพงพางจากแหล่งใด (1) ☐ โทรทัศน์ (2) ☐ หนังสือพิมพ์ / หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว (3) ☐ วิทยู (4) ☐ เอกสารประชาสัมพันธ์ของหมู่บ้านอนุรักษ์ฯ	☐ 8
6	ท่านมาหมู่บ้านอนุรักษ์ ต.ปลายโพงพาง รวมสมาชิกที่มาท่องเที่ยวกี่คน (1) ☐ มาคนเดียว (2) ☐ มา 2 คน (3) ☐ ระหว่าง 2-4 คน (4) ☐ มากกว่า 4 คน	☐ 9

ตอนที่ 1 ดำรวจข้อมูลพื้นฐานและความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว		
7	ท่านมาท่องเที่ยวมาพักลักษณะใด (1) ☐ มาเช้ากลับเย็น ไม่พักค้างแรม (2) ☐ พักตามหมู่บ้านที่เปิดบริการ (3) ☐ พักที่อื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง	☐ 10
8	ท่านใช้บริการที่หมู่บ้านอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาง อย่างไร (1) ☐ เช้ากลับเย็น (2) ☐ พักค้างแรม 1 คืน (3) ☐ พักค้างแรม 2 คืน (4) ☐ พักค้างแรมมากกว่า 2 คืน	☐ 11
9	ท่านประทับใจอะไรเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวในหมู่บ้านอนุรักษ์ ต. ปลายโพงพาง มากที่สุด (1) ☐ ดูหิ่งห้อยตอนกลางคืน (2) ☐ ชมสวนผลไม้ (3) ☐ ธรรมชาติ ล้ำคล่อง (4) ☐ อื่น ๆ (ระบุ)	☐ 12
10	ฤดูที่ท่านชอบมาท่องเที่ยว คือ (1) ☐ ฤดูร้อน (2) ☐ ฤดูหนาว (3) ☐ ฤดูฝน (4) ☐ ไม่เลือกฤดู	☐ 13

ตอนที่ 2 การสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว และผู้ให้บริการ
เขตหมู่บ้านอนุรักษ์บ้านทรงไทย ต. ปลายโพงพาง

ส่วนที่ 2.1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ สถานที่ท่องเที่ยว (สำหรับผู้ใช้-เย็นกลับ)	ดีมาก (1)	ดี (2)	พอใช้ (3)	ยังต้องปรับปรุง (4)	
11. ความสะดวกในการสอบถามข้อมูลจาก ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว					☐ 14
12. การให้บริการข้อมูลของศูนย์บริการ ข้อมูลของหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง					☐ 15
13. แหล่งท่องเที่ยวในเขตอนุรักษ์ปลาย โพงพางมีความสะอาดเพียงพอหรือไม่					☐ 16

14. ความปลอดภัยของบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยว เช่น แม่น้ำ ลำคลอง ทางเดิน ธรรมชาติ สวนผลไม้					☐ 17
15. ความสะอาดของอาหาร เครื่องดื่ม ในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพงพาง					☐ 18

ส่วนที่ 2.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ สถานที่พักในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลาย โพงพาง (สำหรับนักท่องเที่ยวพักค้างแรม)	ดีมาก (1)	ดี (2)	พอใช้ (3)	ยังต้องปรับปรุง (4)	
16. ความสะดวกรวดเร็วในการจองบ้านพัก					☒ 19
17. จำนวนบ้านพักมีเพียงพอหรือไม่					☐ 20
18. ความสะอาดของบ้านพัก					☐ 21
19. สาธารณูปโภคของบ้านพัก เช่น ห้องน้ำ ห้องสุขา ไฟฟ้า ฯลฯ					☐ 22
20. ความปลอดภัยบริเวณที่พัก					☐ 23
21. อัตราค่าใช้จ่ายในค่าบริการที่พัก					☐ 24

ส่วนที่ 2.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ดีมาก (1)	ดี (2)	พอใช้ (3)	ยังต้องปรับปรุง (4)	
22. การประชาสัมพันธ์ต่อนักท่องเที่ยว					☐ 25
23. การแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในเขตหมู่บ้านอนุรักษ์ปลายโพพง					☐ 26
24. การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหมู่บ้านฯ					☐ 27
25. การดูแลด้านความปลอดภัย					☐ 28

ประวัติย่อของผู้ทำภาคนิพนธ์

ชื่อ - สกุล	นายธงชัย อินทรพันธุ์
วัน - เดือน - ปีเกิด	29 กรกฎาคม พ.ศ. 2502
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสงคราม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 25/2 หมู่ 9 ต.บ้านปรก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม 75000
วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)
พ.ศ. 2524	คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2545	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป) มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี
ตำแหน่งและ ประวัติการทำงาน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการแผนกสิ่งแวดล้อม บริษัท สยาม อี.ซี. จำกัด อาคารสยามราชธานีกรุป(ชั้น 7) 289/9 หมู่ 10 ถ.รตรางสายเก่า ต.สำโรง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ 10130 โทร. (02) 7435240-55